

Nicolaus Schütze Peter Tanck

Dissertatio Iuridica De Difficili, Utili Et Practicabili Interdictorum materia; ex lure Civili, Feudali & Canonico deprompta

Rostochii: Pedanus, 1633

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731839374>

Druck Freier Zugang

Verbot

N. Schütt (Peta Tanchu) ^{Verf.}

R. U. im 1633.

74

DISSERTATIO JURIDICA
DE
DIFFICILI,
UTILI ET PRA-
CTICABILI INTERDICTO-
RUM materiâ; ex Jure Civili, Feudali
& Canonico depromptâ.

QUAM

Implorato Dei omnipotentis auxilio
Permissu Magnifici in celeberrima
Academia Rostochiensis Jctorum
ordinis.

PRÆSIDE

Viro Clarissimo & Consultissimo
DN. NICOLAO Schütten / J.U.D.
& Professore Codicis ordinario
Publicè

In Auditorio majori ad diem 20 April. examinanda proponit

PETRUS TANCEN, VVismariâ-
Megapolitanus.

ROSTOCHI,

Prelo JOACHIMI PEDANI, Acad. Typ.
Anno æræ Christianæ XXXIII.

Admodum Reverendo, Magnifico, Amplissimo & Consultissimo Viro.

DN. OTTONI TANCKEN,
Jcto celeberrimo, Cathedralis Ecclesiæ Lube-
censis Præposito vigilantissimo, nec non ejusdem libe-
ræ Imperialis Reip: Syndico meritissimo; Dn. Agnato &
Evergetæ meo magno, officiosè honorando devotè
suspiciendo.

S.

Virorum Amplissimorum nomina, more con-
sueti & quidem laudabili quibuscunq; lucubrati-
onibus præfigi solent, ut illorum gratiam, favorem ac
Patrocinium autoribus concilient. Cum Vestra
Ampl. singulare studium ac benevolum animum in multis,
præsertim in promovendâ re litterariâ hætenus expertus sim:
Id meo quoque loco gratâ mente agnoscens, ulteriore affectio-
nem mihi conciliare non tantum mearum partium esse duxi;
sed & ad Ejus quoq; Patrocinium, quod hic colo, confugere jam
volui ac necessum habui. Tutâ n. ac felices oriuntur tene-
bræ, si quod Magnitudinis amicabile decus favore benigno
humilia obumbrârit. Proindè hocce meum qualecunq; ΠΕΡΩ-
ΝΑΙΟΝ Juridicum συναρταστικόν INTERDICTORUM
synopticam continens, ut Vestra: Ampl. benignè accipere non
dedignetur, meque suo favore ac Patrocinio in hoc studiorum
meorum curriculo dignum judicare velit oro refectroq;. Me-
prore nata, tenuique facultate mea ad quævis quovis loco ac
tempore subeunda eaq; studiosè & humiliter præstanda officia
debita quam paratissimum expeditissimumque depræbender.
Sic clementer faveat, qui Nos servat DEUS beneficijs OP-
TIMUS, potestate MAXIMUS. Dabam Rostochl, III.
Idus Aprilis. Anno Epochæ Christianæ. 1633.

Vestra Ampl. Obf

PETRUS TANCKEN, VVismar. Autor.

INTRODUCTIO.

LEgum reperta est via & sacra reverentia; ut nihil manu nihil proprio ageretur impulsu: graviter admodum recteq; ait Cassiodorus. Quid n. à bellicâ confusione pax tranquilla distaret, si omnia manu validisq; lacertis essent agenda? Nullus autem in hoc foro terrarum orbis ita exul & hospes creditur, qui non aliquam de frequenti & quotidianâ possessionum materiâ, earumq; occupationibus, invasionibus & restitutionibus habeat notitiam. Inter Monarchas & Principes & prisco & hoc nostro ævo regnandi occupandive libidinem maximam fuisse historiarum monumenta comprobant. Inter privatos injustâ & violentâ facultatum possessionumve invasione quid crebrius? quid usitatus? usq; adeo, ut ubiq; locorum de ipsa possessione, ob commodum possidendi (de quo Inst. §. 4. h. t.) plerumq; & ferè ingens semper extiterit controversia. Quam celeri quodam remedio in tempore dirimire; olim Prætor Romanus, (cujus officium erat non pati, ut ad arma profilirent, quos sua jurisdictione componere poterat) ex bono & æquo protinus auctoritatem interponebat datis **INTERDICTIS**: quorum nomine & hodiè actionibus extraordinarijs ex causa interdictorum redditis proceditur. De quibus utpote materiâ non minus perplexâ & subtili, quam necessariâ & in foro practicabili dum subsequentiâ themata colligere voluerimus inq; Dissertationem præsentem redigere; Merito eam Dei auxilio, cujus sine Numine nihil est in homine aggredimur. Sit igitur.

THESIS I.

Interdicta a) sunt actiones b) Personales c)

A 2

in

in rem concepta d) de possessione vel quasi c)
ligitantibus f) à Prætore data. g)

a) Vocis & Rei explicatio absolvet nostrum thema. Præmissa itaq; bono cum Deo, Interdictorum definitione, unde dicantur, dispiciendum erit. Obtinuit, inquit Imperator Justinianus in §. 1. l. sub fin. h. t. Interdicta appellari, quia inter duos dicantur; Reum intellige & Actorem, nullo dato Judice Pedaneo, in quem potissimum conciperentur. Guil. Val. Forster. par. alter. disp. de Interd. th. 1. lit. a. Diff. Duar. 1. disp. 19. eo nomine recte reprehensus à Roberto. 3. sent. 19. testante Dno. Vult. Jur. Rom. lib. in marg. p. 549. Quamvis & simul ab Interim, donec de toto negotio plenius cognoscatur. Arg. l. deinde. 3. §. fin. ff. de lib. exh. Alciat. in l. pecunia. 178. §. actionis. ff. de V. S. & lib. 3. Parerg. 15. Donell. ad rubr. C. hic. n. 3. nomen non ineptè sortiantur. Respectu Synonymiæ alias Dicta seu Edicta dicuntur. l. cum Prætor. de V. S. nonnunquam Decreta §. sunt tamen. 1. h. t. l. 1. de tab. exhib. Interdum Actiones. l. actionis verbo. 37. ff. de O. & A. arg. l. 3. §. condemnatio. 11. de tab. exh. l. si propius. 3. de mort. infer. l. 11. §. 2. §. si fundus. ff. Quod vi aut clam. Cujac. 5. obs. 17. Quamvis accurate loquendo differentia inter Edictum & Interdictum hæc appareat; Quod illud sit Lex Prætoris, atq; ita Jus Prætoris Publicum & Generale ad omnes pertinens. §. Prætor. 7. Inst. de l. N. G. & C. l. jura. ff. de ll. Hoc autem privatum ac personale quod ex Edicto personis & rebus præsentibus accommodatum oritur. Ideoq; ut causa & effectus differant. Uti enim ex legibus Actiones siue conditiones: ita ex Edictis oriuntur Interdicta. VVesemb. par. ff. n. 7. h. t. Seu, ut uno verbo hoc complexi vult. id. auth. cit. loc. sub. fin. Edicta formam & vim legum: Interdicta actionum habent. Duar. 1. disp. 19. optimè differentem vide Donell. ad Rubr. n. 8. & 9. Cod. interd. & 15. comment. 37.

b.) d. l. 32. in pr. ff. de O. & A. Jure veteri erant formulæ & conceptiones verborum, quibus Prætor, cum de possessione vel quasi inter aliquos contendebatur, quiddam fieri jubebat aut fieri prohibebat. text. in Inst. h. t. in pr. Sed hæc curiosâ solemnitate

Iemnitate verborum, tam in actionibus Civilibus, quam Præ-
 torijs lege constantianâ jam sublatâ. l. 1. & 2. Cod. de form. & im-
 pet. sublat. l. actio. neg. gest. 47. §. 1. ff. de negot. gest. hodiè post-
 quam omnia iudicia cœperunt esse extraordinaria. §. fin. l. h. t.
 apud quemvis Iudicem actionibus extraordinarijs, utilibus sc.
 (vel ut Justinianus loquitur d. §. fin. 7. eo.) ex causa Interdictorum
 redditis, sine ulla solennitate agiceptum est. l. ult. C. h. t. Bach. in
 Treutl. lit. b. c. §. hodiè sunt. VVesenb. in par. ff. h. t. n. 2. Paul. rec.
 sent. lib. 5. t. 6. Quod verò hæc de possessione maximè compe-
 tentia & petitorij duntaxat præparatoria Interdicta Consultiss.
 Dn. Henningus VVegnerus, fautor & Amicus meus honorandus, cum alijs
 in Analyse Inst. h. t. in pr. n. 2. nonnunquam proprietatis causam,
 five rei persecutionem cum possessione simul completi dicantur
 l. 2. §. quædam ff. h. t. quorum hic 4. annotat post Cujac. in par.
 Cod. de Interd. Vultei. in pr. n. 43. & J. R. p. 550. Id tamen magis
 fieri per consequentiam ex qualitate rei de qua agitur, quæ ju-
 dicium Prætorium post se non admittit, quam ex natura & for-
 ma interdicti testatur VVesenb. par. h. t. n. 8. v. Vult. suprâ. loc. Do-
 nell. lib. 8. ad Cod. h. t. n. 6.

c) l. 1. §. 3. ff. de Interd. Id rationibus suffulcientem quam-
 vis dissentientem. vid. Vult. ad pr. n. 45. l. de Interd. in factum sc.
 l. 4. §. 2. ff. de damno infect. l. 1. §. 2. Ne vis fiat ei. &c. l. 1. §. 48. ff.
 de Uti & Uti armat. extraordinariæ §. fin. Inst. cum Rubr. ff. h. t. Qua-
 re sic dictæ. vid. apud Schneid. ad pr. n. 35. J. h. t. Itemq; cum va-
 rio vocis hujus intellectu scitu per necessario. apud Lind. rh. 46.
 & seqq. An autem putante Cranio. de Interd. n. 10. obst. lex. 2. ff.
 quor. bō nor. in ipso discursu ord. bō videbimus.

d) d. l. 1. §. 3. ibiq; Dd. comm. ff. h. t.

e) pr. Inst. de Interd. Quasi possessio jura incorporalia quæ
 verè possideri nequeunt. l. 4. §. 27. ff. de usurp. & usuc. l. 3. in pr. ff.
 de acq. poss. quo respicit l. 3. §. 17. ff. de Vi & de Vi armat. l. 8. §. 5. ff. si ser-
 vit. vind. l. fin. ff. de serv. porrò tamen in hoc Interdictorum tra-
 ctatu pro eorundem natura etiam de rerum usu quandoq; pos-
 sessionis Vox exauditur: Usus enim pro possessione est. l. fin. de serv.
 & interdum cum possessione idem. l. 115. d. V. S. Hinc quamvis
 liber Homo, & quæ divini publiciq; juris sunt, verè possideri
 nequeat

mequeant. l. 30. §. 1. l. 23. §. fin. ff. de A. P. l. 9. ff. de usur. l. 6. Cod. de ingen. Tamen quia in ijs quasi usus quidam rei spectatur ad causam possessionis in hac juris materia pertinent: Forst. Cit. loc. th. 1. lit. E. Hin-Cran. in sua tract. Interd. meth. c. 1. Donell. ad lib. 8. Cod. de Int. n. 5.

f) In quibus statuimus *subjectum inhesionis*, sine his enim illa, secundum vulgatum Logicorum axioma, quod *Accidentis* requirit in suo *subjecto subsistentiam* esse non possunt. Azo in *summa Cod. de Judic. n. 3. Ant. Fab. Jurispr. tit. 1. pr. 4. ill. 4.* Et contentio de possessione in causa est, quam per Interdictum oportet expediri: Ita ut omnia vel verbis expressis, vel vi ipsa ad Litigantes dirigantur, ut habetur. in l. 1. *Quor. bon. & alibi passim.*

g) Actiones olim in Judicio versabantur, Interdicta in jure: Ita illæ apud Judicem Pedaneum ut plurimum exercebantur. Hæc apud Prætorem semper, qui Judicem de proprietate dandum vel datum instruebat, quo ordine eam causam exsequi deberet, & quis in judicio petitorio futurus esset Actor, quis Reus. *Vvesenb. par. n. 7. h. t.* Interdicta verò quomodo in genere ab Actionibus distent, copiose & eruditè explicat *Vult. in pr. n. 41. & 42. J. h. t. Cui. §. obs. 17. Donell. ad d. Rubr. n. 4. & 7. Cod. h. t.*

II.

Interdictorum Divisiones variæ sunt. Ab interlocutionis effectu; Quædam prohibitoria sunt a) quædam Jusforia. b) Hæcque iterum vel Restitutoria c) vel exhibitoria d) Mixta pro quarta Interdictorum specie non adgnosimus. *Diff. Gloss. ad. d. l. 1. §. 1. verb. Mixta ff. h. t.* Prohibitoriorum à modo agendi. Alia simplicia e) sunt, Alia duplicia f) cætera omnia tam restitutoria, quam exhibitoria sunt simplicia. g) Omnia autem hæc interdicta respectu temporis intra quod dantur, alia dicuntur Annalia h) alia Perpetua i) Ad quod referuntur Interdictorum alia in præteritum k) alia in præsens. l)

a) Quibus Prætor vetat aliquid fieri. *pr. 1. J. h. t.*

b) Qui-

b) Quibus fieri aliquid jubet. *in pr. Inst. eod.*

c) Quibus restitui aliquid jubet. *d. §. 1. h. t. five sit possessio rei, five opus, five factum in pristinum suum statum, usurpata voce RESTITUTIA §. tot. tit. Cod. unde Vi. l. Prætor §. Prætor ait. ff. Ne quid in loc. publ. l. 1. ff. Quid Vi aut clam.*

d) Quibus jubet aliquid exhiberi. *d. §. 1. Inst. h. t.*

e) In quibus sc.: alter Actor, alter Reus est, ut in omnibus regulariter contingit Interdictis. *§. 7. Inst. eo.*

f) In quibus propter parem utriusq; Litigationis conditionem nullus præcipue Reus vel Actor intelligitur, sed unusquisq; tam Rei quam Actoris partes sustinet, veluti Uti possidetis Interdicto & Utrubi. *d. §. 7. in fin. l. 3. uti poss. 1.* Extra hunc respectum tam adipiscendæ quam recuperandæ possessionis quædam interdicta esse, exindeq; duplicia dici, omnino contra Forsterum. frustra id *lib. 4. disp. 4. th. 1. lit. f.* post Accursium propugnare desudantem, *vidissime Hinr. Andr. Cranium. c. 2. n. 21. cum Cujac. 4. obs. 11. negamus.*

g) *d. §. 7. & l. 2. in pr. ff. eod.* Advertendum tamen simplicia Interdicta nonnunquam duplicia fieri posse: *arg. l. 1. §. 1. ff. de Salv. interd. l. 1. §. si inter Rivalēs. 26. ff. de aq. quot. & ast. l. 1. §. 2. ff. de superfi.* Sed id non natura sui, sed ex accidenti contingere palam est. *Forst. præd. loc. & Ant. Fabi. conject. lib. 2. cap. 18.* In duplicibus autem his interdictis Actor dicitur qui in jus alium prior vocavit. *l. qui appellat. ff. de iudicijs.* prout in mixtis actionibus fieri solet. *l. in tribus. ff. de iudicijs. Lind. th. 45. l. h. t.* Idq; in possessorio saltem procedit, quod dicunt Dd. summarissimo (de quo *v. Myns. 2. obs. 96. Lind. th. 18. cum seqq. & infr. th. 18. h. disp.*) non autem in possessorio principali, neq; quoad merita causæ. *Menoch. ret. poss. rem. 3. q. 87. Forst. supr. all. loc. Vult. ad §. 7. n. 3. & seqq. l. h. t. Vvesenb. par. ff. uti poss. n. 5.*

h) *l. 1. §. 4. h. t.* Ut sunt pleraq; Interdicta velut à Prætoribus, cujus officium anno finiebatur, excogitata. *de quo latius in pr. Inst. de perp. & temp. act. Et l. in honorarijs. ff. de O. & A.*

i) *d. l. 1. §. 4.* Quæ usq; ad 30. annos intentari possunt, ut est interdictum de tabb. exhib. & c. *l. locum, 3. §. fin. de tabb. exhib. Glos. ad l. 1. §. 4.* ubi regulam tradit: Interdicta quæ habent rei persecutionem & non oriuntur ex maleficio, regulariter esse perpetua:

perpetua: Quæ verò ex maleficio oriuntur & rei persecutionem non continent annulla. d. l. 34. de O. & A. l. n. de edend. pr. Inst. de perp. & temp. act. Schneid. ad s. summa a. n. 4. l. h. t. VVesenb. par. ff. de vi & de Vi arm. n. 10. & per ea quæ ibid. a. uib. trad. tit. uti poss. n. 4. fin.

k) Uti de aqua quotidiana & æstivâ. Si n. aliquis turbatur, ne aquam ducat ex rivo vel flumine debet proponere, se præterito anno usum esse hac aqua & tunc defenditur. ex l. 1. in pr. ff. de aq. cott. & æstiv.

l) Est Interdictum uti possidetis & utrubi. Quando n. peto possessionem fundi mei ab Adversario necesse est, me litis contestatæ tempore esse in possessione, & quomodo hoc sit intelligendum. vid. infr. th. 18. lit. d.

III.

Ratione objecti Interdicta competunt de Rebus vel Divinis vel humanis: Inde alia sunt primaria; alia secundaria. Primariorum unum de loco sacro; Alterum de Religioso datur. De loco sacro Interdictum datur: *Ne quid in loco sacro fiat.* Prohibitorium a) non tantum Ædituo; verum etiam cuivis ex populo b) contra illum qui in illis locis deformitatis vel incommodi causa quid facit vel immitte c) ad id ut ab opere desistat, & si quid factum est, restituat. d.)

a) De eo loquitur tit. in D. *Ne quid in loc. sac. fiat.* vid. Old. class. 2. act. 9.

b) Secundum Dd. in d. l. 1. & l. si quis in hoc genus. 10. ibid. sit q. cunctis. Cod. de Epif. & Cler. & l. jubemus, 14. §. sanè. Cod. de SS. Eccl. es.

c.) Secus si ornamenti causa aliquid fiat, veluti in templo facturis aliquam picturam prohiberi non potest. text. est. in d. l. 2. §. 2. h. t.

d) Sublatis ijs, per quæ res erat immutata. l. Prætor. 2. §. Prætor a it 35. *Ne quid in loco publ. l. i. in pr. Quod Vi aut. clam.* VVesenb. par. eo. n. 4.

IV. De

IV.

De rebus religiosis duo sunt Interdicta: Prius *de Mortuo inferendo*, a) Prohibitorium, quod datur Domino loci puri vel q. Domino sepulchri, adversus eum qui in prædictis locis sepelire prohibet, ad id quod Actoris interest, b) se prohibitum non esse: Posterius *de sepulchro ædificando*, c) similiter prohibitorium, quod redditur Domino sepulchri contra eum, qui illud ædificare & reficere prohibet, vel id agit, ut ædificium labatur.

a) *de quo est titulus. ff. de mort. infer. & sepul. ædificando.*

b) In quo venit omne interesse & precium loci empti & conducti, in quem mortuus interim est illatus vel precium sui loci, quem coactus est facere religiosum. l. liberum. 9. ff. de Religios. & sumpt. fun. Quippe hac occasione seu facto dum locus fit religiosus, dominium quoq; loci Dominus amittit, ut notatur post textum in §. religios. de rer. divis. apud Schneid ad §. de mort. infer. n. 37. & 38.

c) l. 1. §. Prætor. 5. ff. de mort. infer. & sepul. ædif. Habenti n. jus inferendi & sepeliendi mortuum in aliquo loco competit etiam jus extruendi & ædificandi monumentum. l. 1. §. facere. 7. ff. eo. Est n. sepultura memoria humanæ conditionis, ut inquit C. Modestinus. in l. quidam. 27. ff. de cond. instit. & Ulp. d. l. 1. §. 6. ff. de mort. inf. Inter est religionis monumenta extrui & exornari; quandoquidem, ut Gregorius Papa in c. animæ defunctorum caus. 13. q. 2. Curatio, inquit, funeris, conditio, sepultura, pompa exequiarum magis sunt vivorum solatia, quam subsidia mortuorum. Goed. ad l. 202. de V. S. n. 3.

V.

Secundaria de rebus sc: humanis, Res concernunt, quæ sunt alicujus, aut quæ sunt nullius. Nullius autem sunt liberæ personæ, de quibus exhibendis & deducendis Interdicta præcipue vel Generaliter de omnibus,

B

bus,

bus, vel in specie de certis quibusdam competunt. De omnibus liberis personis officij causa datur Interdictum *de libero homine exhibendo*: a) Quod est Exhibitorium perpetuum b) ac popolare c) adversus eum qui injustam retinendi causam habens, quemvis liberum hominem dolo malo, suppressit d) ad hoc ut eum in publicum producat e) vel litis aestimationem sufferat. f) De certis personis autem sui juris tuendi causa Trium exhibitoria. Primum sc: *de Liberto exhibendo* g) Alterum *liberis exhibendis* h) Tertium *de Uxore exhibenda* i) Prohibitoriorum unum de iisdem ducendis. k)

a) l. interdictorum. 2. §. 1. ff. de Interd. Qui sc: pro certo liber est, eumq; constat esse liberum. l. quod. 3. §. plane. 7. & l. 4. §. 1. de hom. lib. exh. Si autem dubitetur liber sit an servus ad exhibendum competit actio. l. de eo. 12. & seq. l. si liber. 13. ad exhib. Borch. comm. §. 2. l. h; t. vul. l. §. summ. n. 4.

b) l. Quod & 3. §. fin. de lib. exhib. Quia libertati unquam praescribitur. l. final. Cod. in quib. caus. praesc. l. T. cesset.

c) Nemo n. prohibendus est liberrati favere. d. l. 3. §. 9. h. r. competit a. cuivis ex populo collusionis & calumniae nomine non inspecto. Igitur Alpiam. l. 3. §. plane. 10. eo. si tamen plures sunt, optimum est, ex conjunctione, ex fide, ex dignitate Actorem hoc interdicto eligendum. ead. l. 3. §. si tamen. 12. D. eo.

d) l. 1. in pr. h. tit. Paul. lib. 5. tit. 6. Si quis a. suo jure retineat, cessare Interdictum. arg. l. 3. §. si tamen. 2. eo ut cum volentem retinet. d. l. 3. si quis volentem. 5. refert. Vvesenbec. par. n. 2. h. r.

e) Adeo ut ne modicum tempus ad exhibendum sit dandum, cum praeteriti facti poena praestanda veniat, l. si quis. 4. §. nullo tempore 2. ff. h. r.

f) ut ex saepe d. l. 3. §. si tamen. 13. ff. eo videre est.

g) l. 2. §. 1. ff. de Interdict.

h) tot. tit. ff. de lib. exhib. Posse etiam criminaliter conveniri ex l. Fabia de Plagiarijs, & alijs judicijs, qui hominem in vitum detinet, aut privatis carceribus includit. per l. 3. in pr. h. r.

l. un.

l. un. Cod. de priv. carc. l. pen. §. final. ff. ad l. Fabiam. de Plagiar. l. si fratrem. §. Cod. eo. Paul. lib. 5. tit. 6. refert Wefenbec. hic. n. 4. eo. Schneid. §. summ. a. divis. n. 78. & 79. Siquidem Actio civilis, quod hic obiter notatum volumus, non tollit accusationem criminalem, nec criminalis civilem, nec tamen simul intentari possunt, sed alterius iudicio terminato, altera recte exercetur. l. un. Cod. Quand. civ. act. crim. præjud. arg. l. si & 4. §. si dicantur. 4. §. fin. regund.

i) *l. imò magis. 2. ff. de liber. exhib.*

k) Ita ut prius. Interdictum de liberis exhibendis præparatorium sit huius Interdicti, quo magis n. quis duci possit, exhibendus fuit. *l. deinde 3. §. superiora. 1. de lib. exhib. & pertinent ad eos quos ducere quis potest; in quibus sc. habet Jus ductionis, & ex iisdem causistribuendum est hoc Interdictum, ex quibus de iisdem exhibendis competit. arg. l. 2. eo. Dantur autem hæc Interdicta jure Patriæ potestatis, jure patronatus, & jure Mariti, quod juri patriæ potestatis in his Interdictis prævalet; ita ut ea quidem Marito adversus socerum, Socero verò adversus Generum non competant; ne videlicet bene concordantia matrimonia jure Patriæ potestatis disturbentur. d. l. 1. §. si quis. §. ff. eo. arg. l. reprehendenda. §. Cod. de instit. & subst. adde. l. ult. Cod. de lib. exh. l. si invita. u. Cod. de nupt. nisi Uxor, quod hic ex textu. & in c. ex transmissa. 8. & ibi can. extr. de restit. spol. annotat. Schneid. §. 1. n. 84. l. h. t. à Marito propter nimiam ejus sevitiam aufugisset; tunc enim non esse cogendam, ut redeat, seq. volens coniiciat in periculum, vitæq. discrimen, nisi Maritus prius sufficienter caveat, de ea non sic crudeliter tractanda. Quin & Mater sine denuntiatione patriæ potestatis causâ cognita ob nequitiam Patris liberos potest retinere; eo namq. casu eidem subvenitur per exceptionem ex Divi Pij decreto & Divor. Marci & Severi rescript. præd. l. 1. §. si verò. 3. & l. 3. §. §. ff. eo.*

VI.

Res quæ sunt alicujus aut publicæ sunt aut privatæ siue singulorum. a) De rebus publicis b) competentia

Interdicta sunt vel de omnibus, vel certis solummodo locis. De omnibus prodita sunt Interdicta vel Generaliter c) vel specialiter. 1. *Ne quid in loco publico fiat.* d) 2. *De loco publico fruendo.* e) Quæ de certis solummodo locis competunt, sunt vel de viâ & itinere publico, vel de fluminibus publicis, vel de cloacâ publicâ.

a) d. l. 1. in pr. ff. de Interd.

b) Utilitatibus sc: publicis & singulorum quæ deserviunt, nullius tamen privati in bonis existunt, sed proprietate ad populum & Universitatem pertinent. l. 2. §. & tam. 2. & 5. ff. *Ne quid in loc. pub. vel itinere fiat.* VVesemb. par. ff. eo. n. 1.

c) De locis sc: & itineribus publicis; Quo Prætor quid fieri ad impediendum loci publici usum vetat; idq; cuius ex populo juris publici tuendi causa tribuit. l. 1. cum seqq. ff. de loc. itin. pub. VVesemb. in par. ib. Vult lib. 2. I. R. p. 55 2. Olend. class. 2. act. 9.

d) Quod quoquomodo factum comprehendit. l. 2. §. cum quidam. 6. & seqq. ff. h. t. ex quo quid damni detur privato. l. 2. §. 2. ff. h. t. Et cuius quoq; ex populo datur, adversus eum, qui in loco publico id vult facere, in eumve immittere, quod legibus non est concessum, de quo prior pars. tit. 8. ff. *Ne quid in loc. vel it. fiat.* VVes. par. eo. Vult. ib. sed in perpetuum. d. l. 2. §. 34. & 44. h. t. contra Naturam actionum popularium. l. fin. ff. de po. act. ad hoc ut caveatur non fieri. d. l. 2. §. si tamen, 18. eo. Si verò quid factum est, nemine prohibente, licet ea res ad damnum privati redundet, privato non datur Interdictum restitutorium. l. 2. §. 17. ff. eo. cum sit prohibitorium. d. §. si quis. V. Cujac. par. Vult. eo. t. nisi tamen facile tolli id quod factum est possit. arg. d. l. 2. §. 6. & 8. VVes. n. 4.

e) Et est Prohibitorium; Quod datur Conductori loci publici ejusq; socijs adversus eum, qui vim facit, quo minus ijs ex lege locationis, locis publicis frui contingat. l. 1. §. 1. h. t. Cui. par. ff. eo.

VII.

De via & itinere. 1. quoad Usum. 2. Quoad Refe-
ctionem.

ctionem. Usus vel publicum *a)* vel privatum *b)* Re-
fectionem aut in Urbanis *c)* aut Rusticis. *d)*

a) De quo duplex Interdictum, Prohibitorium & Restitu-
torium. Illud cuius ex populo adversus eum, qui in via, iti-
nere publico aliquid facit vel immittit, quo via deterior fit vel
fiat. *d. l. 2. §. ait Prator. 20 ff. Ne quid in loc. publ. nisi pro derelicto*
Habuerit. §. 40. eo. Alterum Restitutorium; Quo, qui in ijs
locis aliquid factum vel immisum habet, vel dolo malo fecit,
quo minus haberet, in pristinum statum (quod fit, siue quis
tollat id, quod factum est, vel reponat quod sublatum est) redu-
cat, & interdum suo sumptu asserente *Ulp. in l. 2. §. 35. 42. & §.*
restituatur. 43. ff. h. t. compellitur.

b) de quo Prohibitorium. *d. l. 2. §. fin. h. t.*

c) Unde itidem duplex Interdictum, Prohibitorium & Re-
stitutorium: Illo prohibetur quis aliquid immittere, facere
proicere in viam publicam quod præteritibus aut impedi-
mento aut noxæ esse possit: Hoc jubetur unusquisque juxta pro-
prias ædes viam publicam reficere & purgare *l. un. ff. de Via publ.*
& si quid in ea & c. ibiq. VVesenb. par.

d) Unde Prohibitorium, quod populare & perpetuum. *l. 1.*
in pr. & §. fin. ff. de Via publ. & itin. publ. refic. ibiq. in par. VVesenb.

VIII.

De Fluminibus publicis existentia Interdicta sunt vel
Principalia vel Accessoria: Principalia eorundem
concernunt usum vel publicum vel privatum. Illum
quidem 1. quoad stationem iterve Navigiorum *a)* 2.
Quoad Aquæ cursum. *b)* Hunc quoad navigationem
& pecoris ad pulsum. *c)* Accessorium de ripa munien-
da. *d)*

a) Hinc duplex interdictum Prohibitorium sc: Ne quid in
fluvio publico ripare ejus fiat & c. *l. 1. in pr. ff. eo. & Restituto-*
rium d. l. 1. §. deinde. 19. & 20. ibiq. VVesenb. in par.

b) Unde duo itidem Interdicta; Prohibitorium, Ne quid in
flumine publico ripare ejus fiat, quo aliter aqua fluat & c. *l. un.*

in pr. ff. eo. & Restitutorium. d. l. un. §. ut. ibiq. Vvesenb. par.

c) De quo Interdictum; Ut in flumine publico navigare liceat. l. un. in pr. & §. si quis. fin. ibiq. Vvesenb. in par. n. 3. eo. Ubi illud sciendum tradit, si quis stagnum vel lacum publicum conduxit, & piscari prohibeatur eum utile Interdictum ob vetigalis favorem habere. d. l. un. §. 7. Quamvis & injuriarum actio detur. l. 2. §. si quis. 9. ff. Ne quid in loc. publ. l. injuriarum. 13. §. fin. de Injurijs.

d) Ne damnum agris ex cursu aquarum concilietur. l. un. ff. eo.

IX.

De Cloacâ publicâ Interdictum datur Quandoq; Restitutorium Quandoq; Prohibitorium. a) De Rebus privatis vide thes. seqq.

a) l. 1. §. 15. & §. hoc Interdict. 16. ff. de Cloacis. Hos allegatos textus in ff. cui placuerit, ipse perlegere, quæq; circa eos observatu digna veniant, pessim apud Interpp. inquirere poterit. Nostri n. cum non sit propositi speciatim omnia, ne in immensum instituta excrescat Disputatio, persequi, hæc generalia attigisse sufficiat.

X.

A causa finali, Interdicta quædam Adipiscendæ possessionis, quædam Retinendæ, quædam Recuprandæ dicuntur, (a) rei; familiaris causa dantur. (b) Adipiscendæ possessionis causa comparata sunt Interdicta ijs, qui ante non sunt nacti rei possessionem, sed nunc primum conantur eam adipisci. (c.) Suntque, vel specialia vel Generalia; Specialia aut pertinent aut ad universitatem, aut ad res singulas. (d) Ad universitatem (e) pertinentia sunt vel substantialia, vel Adminiculantia. Illorum locum occupat Interdictum Quorum bonorum, (f) Restitutorium, quod datur bonorum possessori (g) adversus eum, qui pro herede vel

vel pro possessore possidet (b) res hereditarias (i) ad earum restitutionem. (k)

a) Tertia ergo species conservandæ possessionis non agnoscitur, Menoch in prælud. rer. poss. n. 14. & seqq. Rom. & Alex. in l. i. Cod. de Carb. Edict. Specie enim ab Interdicto Retinendæ non differt. arg. l. 72. de Procurat. nec in Institutis sub §. 2. h. t. invenitur.

b) l. interdictorum. 2. §. hæc autem 3. ff. & §. 2. Inst. de Interd.

c) Semel enim qui adeptus est possessionem, & deinde eam amittit, non hoc sed Interdictum Unde Vi ei utile est. ut est text. lib. I. eo §. idè autem 3. & d. leg. 2. §. 3. ff. eod. Deinde necessum quoq; est, ut ex iustâ causa possessionem petas, teq; exempli causa, Defuncti successorem, & ad hereditatem vel bonorum possessionem admissum esse probes. l. hereditatem. 1. Cod. Quorum bonor quâ facta Possessor hoc Interdicto constitui poteris. Modum autem probandi filiationem. vide apud Mascard. de prob. conclus. 794. n. 1. 2. & seqq. Iason. in consil. 168. n. 1. vol. 4. & Bernhard. Graveum. lib. 2. pract. concl. 97. consid. 2. ejus utilitates in probata filiatione enarrantem, n. 5. De semiplena tamen; seu summaria probatio num in hoc casu sufficiat. vid. Oldendorp. class. 2. act. 1. n. 5. Monoch. remed. 1. n. 98. & seqq.

d) d. l. 1. in pr. ff. de Interdict.

e) Cujus tamen ratione ob res particulâres competit. l. hæc amplius. 29. cum l. seq. ff. de furtis. VVesenh. hic. n. 2. h. t. Oldendorp. class. 2. act. 1. idq; non ex titulo singulari, sed universali fieri, post alios declaravit, Zas. in l. 1. §. fin. ff. de hered. pet. cum Angel. hic. n. 2. uti refert Schneid. §. 2. n. 16. ita ut lex. 1. §. 1. ff. h. t. personam agentis ex qua conditionem actionis metimur, non possessoris respiciat. Donell. Cod. h. t. n. 5. Lind. th. 11. h. t.

f) l. 1. §. 1. ff. h. tit. Ab initalibus Edicti Prætoris verbis appellatum. d. l. 1. pr. eo. Schneid. Vult. & alij eod. Et est Interdictum utilissimum, summarium longe commodius ordinario petitionis hereditatis judicio. per ea quæ hîc tradunt Interpp. VVesenh. par. n. 6. h. t. Lind. th. 20. l. hîc Schneid. ad §. seq. n. 35. cum seqq. ubi prolixè convenientias & differentias utriusq; judicii congestur. Instit. de Interd.

g) Olim.

g) Olim tam Edictali, de quo l. cum quidem. 30. §. quod dicitur. n. de acq. vel amitt. hered. quam Decretali. de qua l. bona autem. §. si causa cognita 9. de bonor. poss. l. 1. §. decretalis 7. ff. de success. edict. Bonorum possessori. l. 1. ff. & Cod. h. t. Donell. ibid. ad rub. n. 2. & 3. in fin. Treutl. vol. 2. disp. 25. thes. 1. lit. g. Novo autem jure verborum inanium captionibus exclusis apud quemlibet judicem qualiscunq; testatio amplectendæ hereditatis sufficit. d. l. fin. Cod. qui admittuntur ad bonor. poss. vide hîc quæ ex moribus nostri seculi eleganter annotat Oldendorp. class. 2. act. 1. Neq; tantum heredi Prætorio directò, sed & Civili quamvis utiliter. arg. l. hereditatem. 1. Cod. h. t. Men. rem. 1. n. 33. quæst. 4. Schueid. n. 13. arg. l. 2. ff. de bonor. poss. l. pen. ff. si quad. paup. Diss. Cran. c. 3. n. 29. competit; non modo ab intestato succedenti, sed quoq; heredi testamentario. vid. Schneid. n. 13. & Treutl. citat. loc. tam scripto. l. 2. in pr. & §. 4. ff. & Cod. de bonor. poss. sec. tab. §. 7. Infit. eod. quam Nuncupato. d. l. 2. Cod. l. 8. §. 4. ff. de bonor. poss. secund. tab. sed utiliter ut ibid. volunt Dd. v. Bachov. ad Treutl. rh. 2. lit. g. etiam in quota instituto. l. quoties 13. Cod. de hered. infit. Menoch. d. rem. 1. n. 39. Sin autem ex re certâ & particulari institutus sit, heres loco Legatarij habetur. arg. l. quoties 13. Cod. de H. J. & quidem intra annum Parentibus ac liberis ad possessionem bonorum agnoscendam constitutum. l. 1. §. largius. 12. & 15. de success. edict. §. cum igitur. 4. J. de bonor. poss. Extraneis intra centum dies utiles. l. si bonorum. 2. Cod. qui adm. ad bonor. poss. Cum hæc tempora immutata non sint. supr. d. l. final. Cod. eod. ibid. testatio amplectendæ hereditatis, statuto præsc. jure temporibus coarctanda. quæ tamen ignorantibus non concurrunt. l. si plures. 9. ff. de bonor. poss. l. quamdiu. 5. Cod. qui admitt. l. quicumq; 8. eod.

h) Quo quomodo contingat traditur. §. adipiscenda. 3. J. h. rit. & l. pro herede. 11. 12. & 13. de pet. hered. Dolo facientem quo minus possideat, aut dolo usucapi parientem. d. l. 1. ff. Quor. bonor. pro possessore haberi constat. l. sed etsi 25. §. perinde 8. ff. de hered. pet. l. quod si. 22. l. is qui. 25. 27. ff. de R. V. l. qui dolo. 131. l. parem. 150 de R. J. Hoc autem Interdictum longi temporis præscriptione aliter quam hereditaris petitio. l. hereditatis petitionem. 7. Cod. de pet. hered. submovetur. l. 1. in pr. ff. h. rit. Hinc

jam

jam deducitur; illud (i.) non competere adversus iusto titulo possidentem, veluti emptionis vel donationis. *arg. d. l. 7. l. hereditatem 4 Cod. in qua causa longi temp. præsc. l. 1. Cod. de inoff. test.* Quia ad hoc ut Actor vindicet Reum debet se fundare potentiori jure, quam habeat Reus, alias in pari causa melior erit conditio possidentis quam petentis. *c. in pari 65. de R. 7. in 6to. §. commodum. 7. h. t. VVesenbec. hic. in par. ff. Quorum bonor. n. 7. Schneid. §. sequens n. 17.* Dari tamen hoc casu heredi contra possidentem eum titulo specialem rei vindicationem constat. *d. l. 7. ibid. à ceteris autem &c. l. un. Cod. de alien. jud. mut. caus. fact. Forst. par. 2. disp. 2. th. 5. lit. d.* licet id propter onus probationis heredi est incommodius, quam proponere hoc Interdictum. *l. is qui destinav. 24. ff. de R. V. Schneid. n. 18. §. 2. l. h.* Nec adversus eum, qui pro herede bona fide usu cepit vel qui præscripsit. *arg. l. longi temporis. 2. Cod. de præsc. l. T. 10. vel 20. ann. l. usucapio rerum. 5. ff. pro suo.* Huic enim Interdicto dominij exceptionem, si in continenti probetur obijci posse statuunt Interpp: *Menoch. d. r. 2. n. 104. quæst. 29. Contard. ad l. un. Cod. si de mom. poss. app. limit. 2. n. 5. Treull. th. 1. l. g. Diss. VVesenb. hic. n. 7. per. l. fin. Cod. h. t. ibi: omnibus frustr. amputatis.* Si autem altioris est indaginis in peritorium reijcitur. per ea quæ tradit. *Dec. consil. 424. n. 20. & consil. 467. n. 4.*

i) Corporales sc. *Diss. Cran. c. 3. n. 28. in pr. Forster. hic th. 2. lit. 4.* Unde est, quod Debitores hereditarij hoc Interdicto non teneantur. *l. interdict. 2. ff. ibiq; Dd. h. tit.* Qua verò actione, ut suum cuiq; (in quo summa pars administrationis Reip consistit. *Arist. 4. Polit. c. 14.*) quod jure ipsi deberur, tribuatur; Heredem convenire posse debitores Defuncti si interrogas? Resp. statuimus cum *Oldendorp. class. 2. act. 2. n. 4. in fin.* Actione hereditaria. i. quam jure successionis ex persona Defuncti habet. attestante *Accurs. in l. 2. ff. de bonor poss.* Etiam Feudales ut pleriq; statuunt. *Dec. consil. 424. c. 1. §. inter. ubi Dd. si de feud. VVesenbec. per alleg. n. 8. h. t.*

k) Quod si dolo desierit possidere, nihilominus ad interesse sc. Actoris, conveniri poterit, sicut de petitione hereditatis & rei vindicatione dicitur per text. *l. qui restituer. 68. de R. V. fin. au-*

C

sem

tem. 27. §. sed in eod. & l. etiam. §. item si quis dolo. ff. de per. hered.
A condemnatoriâ autem hac sententiâ ut pote in possessorio
lata num appellatio admittatur ambigüe controvertitur. Bra-
viratis causa vid. Cran. c. 3. n. 41.

XI.

Affine siye Cognatum priori est remedium ex
constitutione Imperatoris Justiniani. in *L. final. Cod.
Edict. Div. Hadr. coll.* Quod datur heredibus scriptis
(a) testamentum non vitiatum exhibentibus (b) ad
adipiscendam possessionem (c) rerum hereditaria-
rum (d) quæ non legitimo modo ab Adversario deti-
nentur. (e)

a) Non autem ab Intestato venientibus. per d. leg. fin. quæ
pro forma requirit ostensionem testamenti Specificè, utpotè
cujus causa cessante, cessabit quoq; actio c. cum cessante. de ap-
pell. Menoch rem. adipisc. 4. n. 64. VVesemb. consil. 81. n. 8. vol. 2.
Nec etiam Legatarijs, nec Donatarijs. l. 1. Cod. comm. leg. l.
cum filius. §. varijs. 8. ff. de Legat. 2. Lind. th. 12. h. tit. Mynsing.
§. observ. 61. n. 2. & seqq. Menoch. d. rem. 4. n. 694.

b) Non ruptum sc: nec abolitum, nec cancellatum, nec
quacunq; suæ formæ parte vitiatum in d. l. fin.

c) Velez pronuntiatione immiſſionis à judice domicilij
l. un Cod. ubi de hered. agatur. Vel actuali immiſſione ex inten-
tione petentis à judice loci. d. l. un. & l. un Cod. ubi de poss. ag.
Donell. ad l. 3. n. 11. l. 15. §. 1. ff. de re jud. l. cum unus. 12. §. si qui. 1.
ff. de reb. auth. jud. poss. Menoch n. 402. Cujac. §. obs. 19. prout cum
Treutl. th. 1. lit. (m) h. r. statuere videtur. hic. Dn. cr. c. 4. n. 48.
quæ tamen sententia uti definitiva. Menoch. rem. 4. n. 306.
tertio non præjudicat l. un. Cod. & int. al. Menoch. n. 898.

d) Earum sc: quæ testatoris mortis tempore fuerunt. d. l.
fin. Paul. 3. sent. 5. §. fin. siye earum Dominus, siye possessor
fuerit l. bonorum 49. de V. S. Unde & res pignoratæ, commo-
datæ, depositæ veniunt; quia hæ res omnes ad jus & successio-
nem defuncti pertinent. l. & non tantum 19. ff. de per. hered.

Imd.

Indo & rerum jacente hereditate per servos hereditarios alluvione, Consolidatione aut alio modo quaesitarum *arg. l. hereditas. 24. de A. R. D.* acquiruntur n. hereditati ante aditionem personam Defuncti sustinenti. *§. servus alienus. l. de hered. inst.* Sed actiones & nomina num possessioni cedant, non inutiliter quaeritur? Nos cum *Vuad. lib. 1. var. resol. g. 33.* affirmativæ subscribere non veremur, eam enim sententiam rationem habere ex *l. 1. §. item si peric. 21. & tot. tit. ff. de ventr. in poss. mit. l. hæc honor. 15. ff. de Edict. Carbon. testatur ibid Auth. contra Accurs. ad l. 3. circ. fin. Cod. h. tit. & Dd. comm.*

e) Reus itaq; conventus legitimas ex justa causa probationes five exceptiones suas si habuerit, aliter statuendum erit. *per h. text. l. fin. (1.)* Fortè si Defunctus testari non potuerint. *1. tit. l. quibus non est permiss. fac. testam.* Aut (2.) Contradictor se Dominum professus fuerit. *arg. l. bona fides. §. 1. vers. si totius, & probo. ff. depositi vel contra:* In continenti autem harum exceptionum probatio ut fiat, maximè necessum est. *Menoch. n. 751. (3.)* si heres scriptus institui jure non potuerit. *arg. l. jubemus. 14. §. sanè. 1. Cod. de SS Ecclesijs.* quæ exceptio, cum inhabilitas causæ & personæ Concurret, tanto fortior est. *l. 4. ff. de testam.* ut in exemplo Spuriij in feudo instituti videre est. *apud. præd. Cran. cit. loc. n. 51. (4)* Exceptione contractus defuncti *arg. l. vindicantem. 17. ff. de Evict. l. ult. §. in comput. Cod. de jure deliber. Menoch. n. 761. (5.)* Exceptione præscriptionis. *per l. fin. Cod. h. t.* quam ex verbis plenissimæ securitatis. *d. l. fin. 40. ann.* esse oportere statuunt; *Dd. comm. arg. l. omnes. 4. in fin. Cod. de præf. 30. vel. 40. annor.* An appellatio in hoc judicio admittenda sit. *vid. Cran. c. 3. in fin asterisco (+). Est tamen.*

XII.

Horum Sc. Adminiculantium vices sustinet Interdictum de Tabulis exhibendis a) quod ab omnibus, quorum interest intentatur b) adversus tabulas possidentes c.) vel dolo malo possidere desinentes d) de iisdem exhibendis. e) idque post annum vivit f) & here-

di cæterisq; successoribus datur g) quamvis in heredes non competat. b)

a) l. i. in. pr. ff. h. r.

b) l. locum 3. §. 10. & 11. h. r. horum. namque censentur esse tabulæ. l. tabular. 2. ff. quemad. test. aper. Juramento tamen prius, ut interfit, præstito. VVesenb. n. 5. per. l. ejus quod. Cod. quem. test. ap. ibid. de calumnia tibi juranti. Hinc differentia prima inter hoc Interdictum & actionem ad exhibendum deprehenditur. vid. l. in hac actione. 3. §. si quis. 8. & 9. ff. ad exhib. & l. 3. §. 5. ff. h. r.

c) Vel detinentes. l. 3. §. si tabulæ. 2. & 3. h. r. cujuslibet scilicet ultimæ voluntatis sive sit Testamentum, sive Codicillus, sive qualiscunq; libellus. l. i. in pr. §. hoc interd. 2. l. 3. §. et si legatum. 13. eo. l. præd. 3. §. 8. ad exhib. Scriptura autem an perfecta sit vel imperfecta, parum refert. VVesenb. par. n. 4. ubi rat. Non ergo cæterarum actionum instrumenta concernit, quorum editio Actione ad exhibendum petitur hoc nost & tot. tit. ad exhib. Quod secundam inter hæc juris remedia differentiam constituit.

d) l. i. in pr. l. 3. si quis dolo. 6. h. r. Qui & nonnunquam publico legis Corneliæ judicio, cui hoc interdicto non præjudicatur; convenitur. Ulp. d. leg. 3. §. 6. l. 9. §. item si tab. 2. ff. de dolo malo.

e) Ipsarum, materiæ scilicet adprehendendæ copia apud Prætorum facta. d. l. 3. §. quid sit. 8. & §. exhibere. 9. Exhibitorium namq; interdictum est. d. l. 3. §. 7. Quod si exhibitio facta non fuerit, ad interesse, quod ad veram rei æstimationem refertur, Reus condemnatur. d. l. 3. §. 11. §. quare. 12. & 13. h. r.

f) d. l. 3. §. interd. 16. eo.

g) §. 17. eod.

h) Nisi locupletiores facti, vel in dolo sint. l. 12. §. fin. ff. ad exhib. VVesenb. in par. n. 8.

XIII.

Ad res singulas pertinentia Interdicta, respiciunt vel Legatorum occupatorum revocationem vel pignorum Suppositorum persecutionem vel arborum cædendarum ademptionem. Prioris generis est Interdictum

Etum Quod Legatorum (a) quod datur heredi, seu bonorum possessori (b) ad Legatum, cujus vacuum possessionem sine voluntate ipsius Legatarius occupavit, (c) quantumvis illud post dolo malo possidere desijt, d) Falcidiæ retinendæ causa, e) restituendum. f)

a) Prætori Romano cum iniquum ac injustum videretur, unumquemq; sibi ipsi jus dicere occupatis legatis, & hoc ab herede jure merito petendum; Hanc actionem, etiam à primis Edicti verbis promanentem. l. 1. ff. b. t. introduxit. Et si enim dominium rei legatæ ad legatarium rectâ viâ transire dicatur. l. legatum. 80. de legat. 2. l. à Titio. 64. de furt. Old. cluss. §. act. 4. Grass. §. legatum. q. 70. n. 2. Unde & Rei vindicationem habere. l. 1. & 2. Cod. comm. de Legat. §. sed olim l. de Legat. quæ Domino tantum datur l. in rem. 24. de R. V. illud tamen traditione ex jure Naturæ confirmari, resq; ab alio possessâ non occupari, sed legitimè peti debet. arg. l. si ex stipul. §. supr. de acq. poss. l. 1. §. & parvi. 2. ff. Quod vi aut clam. l. miles. 6. §. qui judic. 2. ff. re jud. eleganter Wesenbec. par. ff. h. t. n. 3.

b) Imò & cuilibet successorì universali ad satisfaciendum vel cavendum idoneè parato. vid. l. 1. §. quod ait Prætor. 16. 17. l. diversum. 2. §. 3. & 4. ff. b. t. (ad quod probandum cautela esse potest, quod hîc obiter annotat Cran. d. c. §. cl. 60. si cautionem per Notarium & testes Heres legatario offerri curet, deq; ea Instrumentum sibi dari petat) nec non cæteris quoq; ejusdem successoribus. d. l. 1. §. hoc inter. 3. ff. eod. Et ab intestato venientibus, secund. Plot. hîc. n. 6. cum extra testamentum Legata relicta nostro tempore quoq; valeant. secund. gl. in pr. legat. supr. verb. seq. Dn. Lindem. th. 2. §. de legat. Non tamen institutis de re certa. ubi vid. l. quoties. 13. Cod. de hered. instit. adde l. 1. §. si ex fundo. l. quoties. 9. §. si duo. 13. ff. eod.

c) Secus itaq; si propria autoritate ex voluntate vel testatoris vel heredis hoc fecerit. per. d. l. 1. §. & continet. 2. §. prodest. arg. ff. b. t. Quod si autem Legatarius rem ab herede jam possessam violenter subtrahat, aut vi extorqueat. Eam à jure legatario cadere. l. non est dubium. §. Cod. de Legat. junct. l. si quis in tam-

am. 7. Cod. unde vi. Cl. 3. sent. 8. testam. quest. 63. VVesenb. h. n. 7.
 exemplo aliorum violenter occupantium creditorum. *arg. l. extat. 13. ff. quod mecus causa. constat. quo respicit Dn. Lindem. rh. 4. Inst. de Legat. periculosum enim cum sit, pessimiq; quemq; sibi ipsi jus dicere, exempli. l. un. Cod. ne qu. in sua causa vid. supr. lit. a.)* Non est singulis concedendum, quod per Magistratum publice venit expediendum. *l. non est singulis. 176. ff. de R. J. Datur etiam hoc Interdictum contra Fideicommissarium tam singularem, quam universalem sive res in genere & indefinitè, si ve in specie & determinatè legatae sint, propter generalitatem textus. in l. un. Cod. quorum Legator. non distinguuntis. & exequationem legati & fidei commissi. §. sed non usq; 3. J. de Legat. l. omne. 2. Cod. Comm. de Legat. l. 1. ff. de Legat. l. Lind. th. 8. Instit. eo. Vultei. §. 3. n. 2. J. de Leg.* Imò contra eum, qui officio Judicis consecutus est possessionem, ante aditam sc. hereditatem. *l. a. §. quaesitum est. 9. ff. h. t. Treutl. rh. 2. lit. b. Old. class. 2. act. 2. h. intend. si satisdatum sit legatorum nomine, nec recedat. ut habet Ulp. in d. §. 9. ff. eo.* Et contra mortis causa Donatarios. *text. in §. 1. ibid. h. mortis causa donat. J. de donat. arg. l. Marcellus. 15. ff. de mortis causa donat.* Nisi Donatur vivus ipse rem mortis causa in donatarium transtulerit; vel apud Legatarium mortis tempore fuerint res legatae. Quibus casibus; superiore quidem simpliciter. *l. 1. §. si quis 5. ff. h. tit.* Inferiori verò si mallet, cessante hoc interdicto, vindicare Falcidiam poterat. *l. lineam. 26. ff. ad. l. Falcid. vid. Cujac. 8. obs. 2. 10. obs. 28. Bocer. tr. de don. c. 5. n. 5. Faber. 6. conject. 2.*

d) Deficiente sc. restituendi facultate. *l. 1. §. quod ait Praetor. 7. ff. h. t. ad interesse enim tunc condemnatur. l. diversum 2. §. ex hoc interd. 2. ff. eod. VVesenb. par. ff. eod. n. 7.* Quod per juramentum in litem, ratione ceterarum actionum omnium, in quibus juratur in litem probari affirmamus. *secund. Dd. comm. Mascard. Concl. 932. n. 1. vol. 2. Borch. de in lit. jur. c. 4. n. 61. cum seqq. per. l. in actionibus. 5. §. sed in his. 3. ff. de in litem jurand. l. qui restituere. 68. ff. de R. V. & arg. l. semper. 15. §. sed quod. 9. ff.* Quod vi aut clam. *l. 9. Cod. unde vi. quid statuat Faber. v. eum lib. 6. con. 17.*

e) An autem extra rationem l. Falcidia hoc Interdictum competat;

competat; non abs re in questionem trahitur? Nos semper quando heredis alias inter est id affirmamus. cum Zas. ad l. 2. in pr. ff. b. t. vid. Schneid. §. seq. n. 19. J. h. tit.

f) l. 1. in pr. h. t. Lege namq; Falcidâ retentio tantum datur quartâ, non vindicatio. l. pater. 14. §. avia. 1. l. quod bonis. 15. §. frater. 1. ff. ad l. Falcid. Quare ut ea fieri possit Restitutio postulatur. Hodie autem generaliter non minus ex legatis quam mortis causa donationibus vindicationem non tantum, sed etiam Falcidâ retentionem heredi dari. per. l. pen. Cod. ad l. Falcid. adserit. Cujac. lib. 18. c. 2.

XIV.

Intermediij generis Interdicta considerantur vel in genere vel in specie. In genere eorundem gratia pullulat Remedium ex constitutione Impp. Severi & Antonini in L. 3. Cod. Pign. & hypoth. Cujus beneficio creditor conventionalis a) qui pactus erat b) pecunia sibi non reddita possessionem ingredi c) motu proprio d) vel judicis autoritate e) possessionem rerum oppignoratarum adipiscitur. f)

a) Ejusq; heres l. si pactum. 9. ff. de probat. l. qui in futurum. 57. ff. de pact. qua legitimus, qua testamentarius. l. hereditas 62. l. heredem. 59. ff. de R. I. arg. l. Titia. §. Lucius. 1. ff. de Legat. 2. l. non est mirum. 26. ff. de pign. act. Menoch. rem. 5. n. 31. Imò Legatarius. l. servum filij. 44. §. sed et si. 6. ff. de Legat. 1. Et Cessionarius. Bart. in l. 1. §. usufruct. 20. ff. de Oper. nov. nunc. Menoch. hîc. n. 100. & seqq.

b) Pactum hoc fundamentum est hujus remedij. d. l. 3. Nullo enim existente pacto, utiq; nec remedium ex pacto.

c) Cum effectu sc. retinendæ rei; solus n. ingressus creditori parum prodesset. arg. l. 2. in pr. ff. pro herede. l. possideri. 3. §. fin. ff. de Ac. vel. am. poss. Unde plerumq; ejusmodi instrumentis seu contractibus verba, ex usu comprobato, adposita reperiuntur. Das der Gläubiger die versetzte Pfande eigener Thatselbst anzugreifen / zu gebrauchen vnd zu behalten vollkommene Macht vnd Gewalt haben soll.

d) Ex

d) Ex juris permissione. d. l. 3. l. pignoris. 11. in fin. ibid. nec Creditor. Cod. pign. act. adde l. si quis. 56. ff. de contr. empr. l. cum creditor. 55. ff. de furtis. adde l. quod quis. 203. d. R. I.

e) Ex Urbanitate sc: idq; consultius & tutius est. d. l. 3. arg. d. si alius. 7. §. bellissimè. 3. in fin. ff. Quod vi aut clam. videtur facere l. Debitores 10. ibid: compet. act. Cod. h. tit. Ex necessitate verò, si Debitores armis resistendo, executionem pacti sui impediunt, & Creditorem propriâ authoritate ex dispositione hujus constitutionis ingredientem repellunt. arg. l. qui restituere. 68. de R. V. l. 3. pr. Ne vis fiat ei. &c. quo tamen casu necessariam esse libelli oblationem, causæ cognitionem & sententiam. annot. hic Cran. cl. 68. c. 6. ex Menoch. n. 147. usq; ad n. 157. Si verò repugnantem Debitorem, ut eo vi dejecto, pignus possideat; expellat, quam pœnam incurrat Creditor haud in elegans hic occurrit Erotema: Quod visum fuit Azoni & Bartolo, eos creditores qui id faciunt, apertè vim facere, & teneri legibus Julijs de vi aut publica aut privata, prout vis armata aut sine armis facta erit; statuimus cum Dn. Donello. comm. ad hanc. l. n. 3. 4. & seqq. per l. in possessionem. 12. Cod. ad L. Iul. de vi adde. l. creditores. 7. ff. ad l. Iul. de Vi privat. Diff. Forster. th. 2. lit. h.

f) Ex d. l. 3. etiam si sint Ecclesiæ; non tamen Deo dicatæ. e. semel Deo dic. de R. I. in 6. per. l. 3. Cod. qui res pign. l. invito. 2. Cod. de relig. & sumpt. fun. veluri agri, possessiones Ecclesiæ, quæ neq; sacra, neq; religiosa, sed prophanæ & hominum commercio subjectæ l. locum. 9. Cod. eo. arg. l. si sepulchrum. 4. Cod. eo. l. locum. 2. §. purus. 4. ff. eod. Reipub. l. 1. §. si tamen 4. ff. de edil. Edict. Num autem si ita conventum sit, ut in diem solutio fiat, an die solutionis nondum cessâ, Creditor hujus legis beneficio, propriâ authoritate rem obligatam, si debitor de fuga suspectus sit, occupare possit, dubitanter queritur? Castra negantium hos secuturos profitemur post alios cum Cran. c. 6. n. 65.

XV.

In specie subsequitur Interdictum Salvianum, a) quo utitur Dominus fundi b) de rebus coloni c) quas is pro mercedibus fundi, d) pignori futuras pepigit. e)

a) A Sz

a) A Salvio Juliano Edicti perpetui compositore & Interprete, ut quidam statuere volunt, sic dictum. *auth VVesenb. par. ff. n. 3. h. t. Cujac. in par. eod. Diff. Anton. Thesaur. decis. 176. pr. Treutl. h. t. 2. lit. d.* Et est utilissimum, affine actioni Servianæ, pinguius autem, cum de sola tantum modo possessione agatur, hoc modo probato, quod pignoris nomine res sint inductæ, illatæ. *VVesenb. par. n. 2. ff. h. t. Menoch. rem. adip. 3. & Dd. comm. in S. servian. f. de Act. assentiente Lindem. th. 13. h. tit. non quæsito partium jure ut in actione serviana. vide hic Neguzantium tract. de pign. in 1. membr. 8. partis princip. differentias Interd. Salv. & Serviana actionis tradentem.*

b) §. 3. l. b. t. statim atq; constat conductorem clanculum res illatas exportare vel distrahere, quæ est causa avocandæ possessionis proxima, omnino quæ exprimi debet; prout tradit *Gail. r. obs. 61. n. 7. & quidem directo contra colonum, utiliter verò contra quemlibet alium possessorem extraneum. l. 1. §. si Colonus. r. ff. de Salv. interd. l. si te. 1. Cod. de prec. arg. l. si debitor. ff. de pign. ibid. singuli in solidum adversus extraneos. Cujac. 5. obs. 24. Anton. Thesaur. decis. 176. n. 2. quo tamen casu ampliorem probationem, rem videlicet in bonis debitoris fuisse oppignorantis esse faciendam. arg. l. cum res. 3. Cod. si al. res pign. annotat. VVesenbec. n. 3. Ex interpretatione datur etiam Locatori Urbani prædij contra Inquilinum. idem. cit. loc. Men. rem. 3. n. 51. v. Tessar. cit. loc. n. 5. Et Inquilinum inquilini, cum illata tacite tùm pro mercede, tùm pro damno rei locatæ dato obligata censeantur. l. Pomponius. 2. 3. in quib. caus. pign. l. item quia. 4. de pact. Treutl. vol. 1. disp. 29. th. 4. lit. f. Schneid. hic. n. 9. §. ad intellect. Non tamen adversus quemlibet alium hypothecarium. Donell. in Cod. hic. n. 7. Menoch. rem. 3. nec adversus minorem, vid. hanc quæst. plenè tractantem Brouch. 1. misc. controv. ass. 76. diff. Dd. comm. nec contra Colonum coloni, ejus enim res priori locatori non obligantur. l. si in lege. 24. §. si colon. 1. ff. locat. Cessare etiam hoc Interdictum in casu, quo Actor locagium sibi à Reo oblatum accipere recusavit, statuunt Interpp: Crayett. consil. 298. n. 4. per alleg.*

c) Et si Parriarius sit, fructuum partem pro pecunia dans, quo ipso non mutatur species contractus. arg. l. pretij causa. 9.

D

Cod.

Cod. de rescind. vend. Menoch. n. 83. & seqq. vel etiam ex conventionione colonus, specie aliqua data, puta 20. saccis frumenti vel simili agium colat, prout arg. l. Pompon. §. item. n. ff. in quib. caus. pign. l. naturalis. §. sed si. 4. de pref. verb. ex Treutl. th. 2. lit. f. referre ac statuere videtur. Cran. c. 7. cl. 75. quem vid. cum Men. d. r. n. 28. De rebus tamen, si omnia bona generaliter obligata sint, id est in vectis & illatis, ut ibi perpetuo sint. l. debitor. 32. in fin. de pign. l. in prædijf. 7. §. 1. in quib. caus. pign. cont. & verisimile est, quemquam eas specialiter obligaturum fuisse. l. ex obligarione. 6. l. vel que 7. & 8. ff. de pign. & hyp. Unde nec vestimenta. l. d. 6. suppellex. ibid. Lectus ejusq; accessoria. l. librorum. 52. in fin. de leg. 3. Libri studiosorum, militumq; arma. Menoch. rem. 3. n. 139. usq; 141. Instrumenta rustica, boves aratorij, Equi. l. excuratores. 7. 8. & auth. agri cult. Cod. quæ res pign. obl. poss. &c. non continentur: Si videlicet alia bona illata sint, quæ sub hypotheca continentur. Secus si nihil illatum fuerit, bonaq; nihilo secius generaliter obligata sint. Menoch. d. n. 140. Aliena verò res à conductore in prædium urbanum illata, si ve sciente rei Domino si ve ignorante domino prædij non est obligata. arg. l. rem. alien. 41. de pign. act. nisi dolus intervenerit. per alleg. à Treutl. th. 6. lit. h. in fin. Menoch. d. rem. n. 112. & seqq.

d) Et deterioratione rei conductæ. d. l. 2. l. eo jure. 4. ff. in quib. caus. pign. tac. con. in quo facto, cum qualitas, fundans intentionem agentis, consistit, probatione opus est. per ea quæ tradit. Andr. Gail. l. obser. 3. n. 5. Menoch. n. 163.

e) Per expressam sc. conventionem. d. §. 3. f. h. tit. d. l. eo jure. 4. l. 7. ff. in Q. c. pign. l. 11. §. 2. ff. qui potior. l. certi juris. 5. Cod. locat. l. si non induct. 5. Cod. in quib. caus. Cujac. ad præd. l. 4. ff. de pact. Donell. tract. de pign. c. 4. Menoch. rem. 3. n. 33. & seqq. Brouch. cent. 1. ass. 97. Harp. ibid. n. 3. & seqq. Diff. vid. apud. Cran. c. 7. n. 74. Adeo quidem, ut quamvis eâ certæ Res illatæ specialiter comprehensæ fiat, aliæ tamen in conductum prædium post inferantur, si modo obligatio generaliter facta sit, hoc interdicto veniant. per Authores alleg. testatur hic. Treutl. th. 2. lit. h. & l. cum tabernam. 34. ff. de pign. Cran. cap. 7. n. 74. sub fin.

XVI.

Tertij ordinis est Interdictum *de Arboribus cæden-
dis* (a) Prohibitorium (b) in prædio tam Urbano (c)
quam Rustico (d) Proprietario (e) & Usufructuario (f)
Competens.

a) Et adimendis. l. 1. in pr. ff. h. r. Arborum 2. appellatione
& vites continentur. d. l. 1. §. arboris. 3.

b) d. l. 1. §. 1. eo.

c) In quod si impendeant vel immineant. Paul. 5. sent. 6. n. 13.
& per vicinum stet, quo minus eas adimar, tum alteri vicino à
firpe eas excidere, sibiq; habere conceditur. d. l. 1. in pr. & §. si
arbor. 2. eo.

d) De quo vide alleg. l. 1. §. 7. quod ait Prætor. §. 9. ubi
duorum capitum differentia continetur. ff. h. r.

e) d. l. 1. §. non sol. 4. eo.

f) §. 4. d. l. eo. rat. ib. & in l. 7. §. 2. ff. de Usufruct. Ab hoc
Interdicto in multis distare arborum furtivè cæsarum actionem
palam est. tot. tit. ibiq; VVes. & cat. Dd. ff. arb. furt. cæs.

XVII.

Generale Remedium ex generali Prætoris Edicto
redditur; Sc. *Ne vis fiat ei, qui in possessionem missus est.* (a)
Quod datur intra annum, (b) missio in possessionem à
Prætoris (c) vel alio eandem jurisdictionem habente
contra illum, (d) qui dolo malo fecit, (e) quo minus
Actor in possessione sit, (f) ad id quanti ea res fuit,
ob quam in possessionem missus ivit. (g)

a) tot. tit. ff. Ne vis fiat ei &c. & est quandoque Prohibito-
rium, quandoq; Restitutorium. l. si quis missus. 3. §. Prætor ventrem.
2. ff. eo. Cujus interdicti executio omnibus prædictis reme-
dijs simplicior: nullam enim requirit inhibitionem, nullam ci-
tationem, nullamq; cognitionem, sed immediate efficit, ut ob-
temperetur decreto, Oldend. class. 2. act. 5.

b) cum sit pænale. d. l. 1. §. hanc actionem §. ff. eod. quippe
quod dolosam delinquentis prohibitionem coerceat. d. l. 1. §. 2.
& §. ff. eo.

§ 3. ff. eo. eaq; ratione neq; in heredes similesq; personas dari, ni-
si in id, quod ad eos pervenit. *ex d. l. i. §. fin. ff. eo. ann. Vvesenb. par.*
n. 6. ff. eod. Quamvis heredibus alijsq; successoribus non de-
negetur; Quia à parte agentis id quod interest, & rei persecu-
tionem continet. *d. l. i. §. 5. & 8. Vvesenb. præd. loc.* interdum et-
jam perpetua, ut in Legatorum, Fidei commissorum. *d. §. 8. &*
damni infecti missione. l. si quis 17. §. actio. 3. de damno infect. l. per-
interdictum. 4. ff. h. t. competit autem statim à die prohibitio-
nis. *Old. præall. loc. n. 8.*

c) Ex Decreto nimirum iusto, non sub; aut obreptitio. *d. l. i.*
§. 5. ibid. promde si ob falsum. Old. cit. loc. quo mandabat bona pro-
pter contumaciam Rei in pœnam contumaciæ possideri. *l. Præ-*
tor. 2. in pr. ff. Q. ex caus. in poss. eat. cum clausula tamen justifica-
toria, ita ut si reus intra annum compareat & solvat expensas
litis ab Actore factas, cautionemq; iudicio fisci præster, Actor
teneatur reo rem restituere cum fructibus, & neutro casu eos
lucretur. *l. Fulcinius 7. in pr. ff. eo.* Et hinc Legistas dicere Acto-
rem quidem fieri possessorem, sed commutabilem. *ann. Sch. 7. §.*
summa 4. diu. n. 14. si autem intra annum non compareat, nec sa-
tisfaciat, vigore secundi decreti in personalibus actionibus,
bona, in quæ missus erat pro mensura debiti retinet: In realibus
verò efficitur Actor verus possessor, ita ut fructus tanquam bo-
næ fidei possessor faciat suos, nec Reus post annum auditur nisi
super proprietate. *Idem Aut. præall. loc. n. 15.*

d) Datur ex multis pro varietate rerum causis. (1.) ut Lega-
torum servandorum causa, si non caveatur. *l. i. §. 8. l. 3. ff. h. t.*
(2.) Mulieri ventris nomine in possessionem quæ mittitur. *d. l. si*
quis. 3. eod. (3.) Damni infecti nomine. *l. fin. ff. h. t. l. i. ff. Quib. ex*
caus. in poss. Ut Vicinus caveat de damno resarciendo, quod rui-
nosæ sint ædes: Ubi obiter notandum indicat *Sehn. n. 21.* Quod
si quis ex negligentia petere hanc cautionem damni infecti o-
mittat, & ex ruina sui Vicini ædium patiat quid damni, regu-
lariter eum non habere regressum ad damnum resarciendum.
l. evenit. 6. & l. Prætor. 7. §. unde. 2. ibid. si dominus ædium. ff. de damno
infecto.

e) Quem inde docebis; si ostenderis reum scivisse, quod
Iudex.

Judex te in possessionem miserit. Dolo n. carere non potest, qui imperio Magistratus non paruit. *li 199. de R. J.* Productio autem iudicis decreto id probari posse docent *Interpp. ad h. interd.*

f) Sive adepturum prohibuerit, sive adeptum dejecerit. *d. l. 1. §. 1. 2. & 5. & l. 3. §. 2. ff. h. t.*

g) *Sapè alleg. l. 1. §. 5. eo.* Quo autem commodius illud interesse probari possit, modus adijciendus, per quem evenit, ut possessionis causa sit facta deterior. *arg. l. 4. §. 2. 3. & 4. ff. h. t.*

XVIII.

Adipiscendæ possessionis Interdicta subsequuntur ea, quæ retinendæ possessionis causa sunt adinventæ. Tribuuntur autem illa ratione vel possessionis vel Quasi possessionis. Quæ ratione possessionis competunt, pro ejusdem objecti consideratione dantur in Re vel immobili vel mobili; Immobili vel omni, generaliter, vel certâ, specialiter: Illius generis est Interdictum *Uti possidetis*. a) prohibitorium b) rerum corporalium gratia c) possessori d) adversus Turbantem e) proditum. f) Hujus generis est Interdictum *de superficiebus* g) in quo, quia superiori est affine, omnia quæ in illo locum habent, & hic quoque observantur. h)

a) à primis Edicti Prætoris verbis. *l. 1. in pr. ff. h. t.* cujus uti possidetis Interdicti processus duplex est, vel Ordinarius vel summarissimus sive extraordinarius. In illo juris ordine observato proceditur, & principaliter vel absolute de jure possessionis partium disceptatur, plenæq; probationes requiruntur, petitorio tamen salvo reservato, quod probatur. *Ord. cam. par. 2. tit. 21. in pr. vers.* Des sollen beyde theil zuemilichem aussfrage / *ic.* In hoc nullo juris ordine tempestivè & summarie proceditur, *ibid. §. ult. vers.* vnd alsbald darauff summarie ohne einigen gerichtlichen proces, oder weitleuffrige Aufführunge der Sachen / *ic.* reservatâ quoq; hoc casu juris, in ordinario, tam possessorio, quam

D. 3;

petito-

petitorio iudicio, parti competentis persecutione. *Christoph. Schwanman. observ. pract. cam. imp. c. 56. n. 5.* idq; ita demum admittitur, quando certissimus armorum metus subest; subito enim tunc solet cognosci de recenti possessionis actu, & is, qui eam quoquo modo probavit, in ea defenditur. *Dec. & Scharf. ad l. fin. Cod. de E. D. H. T. n. 33. Dn. Lind. th. 21 cum alleg.* Hinc est, quod a sententia in summarissimo lata appellatio non admittatur. *idem. cit. loc. Dn. Ernest. Cothm. consil. 4. resp. 35. n. 3. 4. & seqq.* cum non perpetuum, sed temporale idq; repabile adferat præjudicium, quod in ordinario possessorio reformari possit. *arg. l. un. Cod. si de. mom. poss.* Hoc iudicium Momentaneum quoq; appellatur, item momentanea possessio. *Quo- fac. in par. Cod. de interd. per. l. 1. §. fin. ff. de ag. quot. & est.* Quod & respiciunt verba in hac Megapoli *der Land- und Possgerichts Did. p. 2. tit. 4. §.* vnd wird causa moment. oder litigiose possessionis geachtet/et. Quod & Interim, Recredentia, aut fiduciaria seu depositaria possessio, processus informativus, Lis Vindiciarum, aut provisionale remedium, uti a Belgis appellatur. *Mausser. in pract. tit. 11. de poss. Innocent. in c. in praes. n. 2. de prob. Gail. 1. obs. 5. n. 3. & 4. Plot. in rep. l. si quando. Cod. Unde Vi. §. 3. n. 33. cum seqq. Did. Covar. pract. obs. c. 17. Mynsing. cent. 2. obs. 96. Castr. cons. 3. vol. 2. spec. t. de pet. & poss. §. 1. n. 38.* De sequestratione autem quando illa concedatur, *vid. d. ord. Cam. tit. 21. §.* Ob auch in obberurtem Gall. *Gail. 1. obs. 6. Mynd. de process. extrah. c. 44. n. 5. Dn. Lind. th. 22. h. t. & eundem. th. 9. & 10. J. ad tit. de Mutuo. §. Deposit.*

b) d. l. 1. §. hoc interd. 1. h. t.

c) d. l. 1. §. 1. & 8. ff. & §. retinende. 4. Inst. eo. si quis in totum, si pro parte etiam in divisa ejusmodi res possideat. l. 1. §. 7. ff. eo. utiliter tamen & pro rebus incorporalibus veluti servitutibus personalibus. l. fin. ff. h. t. & realibus. l. fin. de servit. v. l. scilicet. 8. §. Aristo. in fin. ff. si Serv. V. Menoch. rem. 3. n. 103. & seqq. Jurisdictione. c. 9. X. de probat. alijsq; juribus Rutg. Rulant. de commiss. par. 3. lib. 3. c. 5. n. 4. & seq. & c. 18. n. 2. qui ita in imperij Senatu iudicatum testatur. *Diss. Donell. ad l. un. Cod. h. tit. n. 14. & 15.* (exceptis tamen ijs, quibus speciale siue nominatim conceditur interdictum; non n. lex nisi in casu necessario. l. 1. §. 1. ff. de

venk.

vent. inß. nec frustra quicquam inducit. arg. l. hac stipul. 14. ff. us leg. seu fideicom. cau. cav. l. postliminijs 5. in fin. de cap. & de postli. rev. In personalibus præstationibus hoc interdictum, nisi certo aliquo casu de quo vid. Schn. hic. n. 7. & 28. cessat. Rationem dat Hillig. in D. E. lib. 15. c. 32. in not. l. g.

d) Si videlicet nec vi, nec clam, nec precario nactus fuerit ab Adversario possessionem. §. 4. I. h. t. his n. tribus modis vi- tiosè seu mala fide possidetur: l. 1. §. perpetuo. 5. h. t. l. Pompon. §. 1. de acq. poss. Cujac. ad l. 4. §. ult. de Usucap. VVesenb. par. n. 4. Se- cus si ab alio possidet; sive n. justè, sive injustè possideat, posses- sio prodest. d. l. 1. §. fin. uti poss. l. fin. ff. de acq. poss. de jure n. tertij reus excipere non potest. Schn. cit. loc. n. 37. Vi autem, clam vel precario nos possidere etiam tum probatur, quando Reus de sua antiquiori possessione (etiamsi & Is injustam possidendi causam non ab Adversario, sed ab alio habeat) probat: nam nunc sequens possessio ipsius agentis præsumitur clandestina vel violenta nisi probet titulum suæ possessionis. c. licet. extr. de prob. Farinac. Consil. 169. n. 10. & seqq. cateriq. Dd. comm. sicq. ex præterito de præsentis possessio præsumitur. ratio. ex §. possidere est apud Schn. hic. n. 57. 58. 7. adde §. fin. l. 13. ff. de acq. poss. Dec. reg. 559. Quod & in praxi observari adeoq. procedere affirmat hic Dn. Lind. tb. 31. Ut licet testes de præsentis nil deponant, nec Actor litis contesta- tæ tempore in possessione reperiatur, ex præsumpta tamen con- tinuatione possessionis obtineat. per. l. sive possideris. 16. Cod. de prob. Mynsing. resß. juris. dec. 2. n. 6. Quod verò Justinianus. in §. 4. 7. h. t. ad victoriam requirat, ut litis contestatæ tempore quis possideat, ejus explicatioem & conciliationem tradit VVesenb. præd. loc. n. 4. cum alleg. & n. 5. v. bodiè tamen. De Actibus pos- sessorijs probationem possessionis invehentibus v. Menoch. conf. 725. n. 16. Gran. hic. n. 111. & seqq. VVesenb. consil. 20. & in par. de acq. poss. n. 6. Schneid. in Inst. hic. n. 44. & seqq. nec refert utrum quis per se an per alium possideat, ut per Colonum, Deposi- tarium; Is n. possidet cuius nomine possidetur. §. possidere. l. eo. l. quod meo. 13. ff. de acq. poss. l. 1. §. quod servus. ff. de Vi. & Vi. armat. l. fin. Cod. eo. ex quibus videre licet, solam detentionem non sufficere ad causandum hoc Interdictum. l. 3. §. creditores. §. h. t. Men. rem.

mem. 3. n. 46. Trent hic. th. 3. lit. e. Unde Depositario, commo-
datario ex causa custodiæ, vel ei qui rei servandæ causa missus
est in possessionem hoc interdictum non competit, cum non
suo, sed alieno jure possideant. l. 8. ff. commodati. & l. licet. 17. §.
rei. ff. Depositi. VVes. n. 5. h. t. alijs autem remedijs eos uti posse,
actione videlicet in factum ex Edicto tradit hic Faber. n. 4. Sch. §.
retinend. l. n. 33. Datur autem tam possidenti civiliter; ita ut
quamvis judicium petitorium rei vindicationis intendere ad-
versus eum, qui naturaliter possidet. juxta. l. officium. 9. ff. de R. V.
nihilominus tamen hoc remedio adversus eundem reum expe-
riri possit. l. naturaliter. 12. §. 2. ff. de acq. poss. Schneid. hic. n. 14. &
Id. comm. Quam Naturaliter. l. fin. ff. h. t. Vel Civiliter &
Naturaliter simul. arg. l. a. §. 8. h. t. Quomodo autem ejusmo-
di possessioj duorum sc. in solidum fiat, & intelligenda veniat
tradit eleganter. Sch. hic. n. 18. breviter. Old. class. 2. act. 4. §. cui.
Hinc Vasallo utpote rem feudalem possidenti. arg. text. 1. Feud.
tit. 2. §. 1. & tit. 3. 4. 10. 12. 2. Feud. 7. §. fin. tit. 8. §. rei a. & §. fin.
Men. n. 81. Competit; in tantum, ut etiam filijs vel Vasallis feudi
possessionem ante investituræ renovationem apprehendentibus
non denegetur. VVes. conf. 41. c. 26. Ros. c. 12. cl. 12. n. 38. Et tam
adversus Dominum ipsos rurbantem. Menoch. n. 124. Herm. Vulr.
lib. 2. c. 1 n. 22. de feud. quam extraneum. c. 1 vers. si vero Vasallo. de
mil. vasall. qu. cont. est. 2. F. 27. Borch. c. 9. n. 18. Tiraq. le mort. saif.
le vis. p. 1. decl. 3. n. 7. Lind. exerc. feud. th. 13. c. 12. Item feudi Dô-
mino non solum si ab extraneo, verum etiam si à Vasallo turbe-
tur. Borch. c. 9 n. 27. arg. l. si duo. 3. §. cum inquilinus. 3. h. t. Emphy-
teutæ quoq; Borch. de Acq. vel Amitt. poss. c. 2. n. 13. Menoch. n. 84.
Cum & Is naturaliter possideat. text. est express. in l. sciendum. 15. ff.
Qui satisfd. cog. l. lex vectigal. 31. ibi: à possessore. ff. de pign. & hyp. Alvar.
Vasaf. de jure emphyt. q. 18. n. 22. Porro Usufructuario. arg. l. quod
est. 3. §. pertinet autem. 15. & seqq. ff. de Vi & Vi arm. l. 4. ff. uti possi-
deris. Et Usuuario. d. l. fin. Sequestro cum & hic si possessio apud
eum partium voluntate deposita sit, verè possideat. d. l. 17. §. rei
dep. 1. ff. depositi vel coner. l. interesse. 39. ff. de acq. vel amit. poss. Goed.
ad l. 110. n. 2. de V. S. Clud. in tr. de sequestr. Menoch. 93. Nec non
Prædoni antequam constet quod sit prædo. arg. l. 9. §. de jectum. 1.
de Vi

de Vi & Vi armat. Donell. ad l. un. Cod. uti poss. n. 4. Precario possi-
denti non contra Dominum, sed tertium per text. in l. 1. §. 9. h. t.
l. qui precar. 17. de prec. arg. l. fin. ff. de acq. poss. l. fin. Cod. de rei vind.
§. 4. l. h. t. Creditori in pignore. l. cum 35. ff. de pign. act. l. servi
nomine. 16. ff. de Usuc. Heredi, si Defunctus in sua possessione
turbatus sit, non datur; Retentio enim præeuntem adeptionem
in ejus persona deficientem non aliter requirit, ac forma mate-
riam, siue extraneus sit, siue suus parum interest, sinitas n. et si
heredem faciat possessorem tamen non constituit, nisi naturali-
ter apprehensa fuerit hereditas. per. l. cum heredes. 23. pr. ff. de acq.
poss. l. Pomp. 13. §. accessiones. 12. ff. eo. arg. l. 30. §. 2. eo. l. 4. Cod. eo.
l. possessio. 20. ff. de Usuc. §. sui. 17. de hered. que ab intest. dfer. Tir. par. 1.
tract. la mort. saisit. le vis. declar. 3. n. 1. 2. 3. Gail. 2. obs. 129. n. 2. &
3. Goed. ad l. 24 n. 18. & seqq. de h. s. Idemq; est siue in allodiali-
bus siue feudalibus successio fiat. Tiraq. cit. loc. & decl. n. 4. & 7.
ib: neq; n. id. silentio & c. Schrad. p. 7. o. 7. n. 11. Hancq; sententiam
in praxi observari testatur. VVesen. Consil. 41. n. 33. & in Camera
Spirenfi ita judicatum esse refert. Myns. cent. 3. obs. 38. nisi statu-
tum vel consuetudo sit de possessione ipso jure in heredem con-
tinuanda. ubi v. Treutl. th. 5. lit. e. h. t. Cran. c. 12. cl. 147. Vel do-
lus commissus, vel lis cœpta vel turbatio jacente hereditate fa-
cta. Menoch. rem. 3. n. 59. & seqq. observ. d. Treut. th. 4. lit. a. Vi de-
jecto num competat affirmantem contra Dd. vide VVesenb. hic. n. 3.
Novissimè negantem. Cran. c. 10. cl. 105.

e) Sive ipse hoc faciat. l. 1. §. inter litigatores. 3. §. fin. l. si duo.
§. 2. & seq. ff. h. t. siue alius ejus mandato turbet. l. aut qui 5. §. hæc
verba. 8. §. fin. l. deniq; 13. §. si colonus. 6. ff. Quod vi aut clam. Unde
etiam contra eos, qui mandatum susceperunt, hoc interdictum
competere placuit. arg. d. l. 5. §. & cum. 13. ff. de Vi. l. si alius. 7. ff.
Quod vi aut clam. Quorum tamen uno æstimationem litis sol-
vente alter liberabitur. Cran. d. c. 10. cl. 105. Et contra opera-
rios, qui operas suas locant ob fundum quem controversum esse
sciunt arg. l. in rem. 23. §. signum. b. ff. de Rei Vind. l. servos. 8. Cod.
ad l. Jud. de Vi publ. Menoch. n. 314. Schn. §. 4. n. 31. h. t. Verbis
autem turbationem factam esse non sufficit, sed re ipsa turbatio
requiritur pr. h. t. ibi. vim. fieri fero. Sch. all. loc. n. 41. alias n. in-
juriarum.

juriarum potius actio, quam hoc Interdictum competere. *c. que-
 relam. de elect. l. qui pendente. 25. ff. §. fin. de act. empt. l. iniur. act.
 13. §. si quis 7. ff. de injur. Menoch. n. 294. seu daretur etiam practica.
 ex l. diffamari. 5. Cod. de ingen. manumiss. nisi per illam Diffama-
 tionem possessio impediatur. per text. in l. vim. facit. 11. ff. de Vi
 & Vi arm. omnino hic VVesenbec. n. 5. Treutl. rh. 3. lit. f. Hyllig. præ alt.
 loc. in. not. l. k. Modos autem turbandi varios v. apud Rebuff.
 ad Constit. Gall. tom. 3. tit. de mater. poss. art. 1. gloss. 2. eosq. prolixè
 explicare Menoch. d. rem. 3. n. 467. cum seqq. idem ann. Treutl. d. loc. lit. g.
 f.) Præteritæ turbationis interesse solvat. l. 3. §. fin. ff. h. r.
 Gail lib. 1. obs. 126. n. 4. à molestando desistat. l. 1. pr. & §. 4. ea.
 & Cautionem de non amplius turbando præstet; licet a. illud
 jure sancitum non sit. Treutl. rh. 3. lit. I. & singulariter tantum in
 juriis incorporalium restitutione locum habeat. l. pen. ff. de aq.
 Cor. & æst. l. habemus. 7. l. 12. ff. si servitus vinid. Donell. ad. l. un. Cod.
 uti poss. Fach. 8. contr. 14. in praxi tamen contrarium esse recep-
 tum test. Old. 1. class. 4. VVesenb. par. h. n. 5. Dn. Corhman. vol. 4. resp.
 47. n. 6. Lindem. rh. 32. I. h. r. De his tribus in conclusione li-
 belli necessarijs vid. Schn. Inst. hic n. 66. & seqq. & n. 77. Myns.
 respons. jur. 16. dec. 2. n. 4.*

g) Quod nominatim & Specialiter datur superficiario i. ei
 qui in alieno superficiem habet, ut certam pensionem præstet.
 l. in speciali. l. id est seq. de R. V.

h) l. 1. §. 2. ff. de superfic. An verò fructuario vel etiam
 Emphyteuticario detur, differentem vide Cujac. par. eo & 17. obs. 2.

XIX.

In re mobili prodita sunt Interdicta indifferenter
 vel in gratiam certæ personæ. Priorem classē sibi
 vendicat Interdictam Uerubi a) Cujus vis Uti posside-
 detis Interdicto est adæquata. b) Posteriores de Mi-
 grando Inquilino competens c) de rebus proprijs & a-
 lienis d) vel pignori non nexis vel eo non liberatis e)
 in habitatione existentibus inde abducendis f) quod
 perpetuum est, inq. successores datur. g.

a) d.

a) à primis Edicti Prætoris verbis sic appellatum. *l. 1. in pr. de Virub.*

b) *d. l. 1. §. 1. eo. §. 4. I. in fin. de Interd. v. Hillig. in D. E. lib. 15. c. 22. in not. l. 2.*

c) Nequaquam verò Colono cui extra ordinem celeriter subvenitur nobili Judicis officio. *l. 1. §. 1. & 2. ibiq. VVesenb. par. 11. §. ff. h. t.*

d) Quod tunc quoq; contingit, si per locatorem iter quomius pensio solvatur. *d. l. 1. in pr. h. t. Cod. de Usur.*

e) *d. l. 1. in pr. h.*

f) *d. l. 1. §. fin. eo.*

g) *ead. l. 1. §. fin. eo.*

XX.

Quasi possessionis ratione prosiliunt Interdicta respicientia (1.) iter & actum, veluti *de itinere actus privata*. a) 2. Aquæ privatae b) principio Ductum subsequenter Haustum. Aquæ ductum quidem vel in usu, vel in conservatione. Illius nomine inveniuntur Interdicta *de Aquæ c) quotidiana d) & æstiva e)* quæ interdum prohibitoria, interdum Restitutoria f) successoribusq; competentia g) itemq; ea, quæ ex castello h) ducitur. i) Hujus causa proditum est Interdictum de *Rivis k)* De Aquæ haustu l) interdictum redditur de *fonte. m)* 3. Cloacam n) de qua Interdictum de *cloacis. o)*

a) *lib. 43. ff. tit. 19.* Duo sc. unum de ejus usu: Alterum de refectione prædictarum servitutum. *l. inde 3. §. 11. eo.* contra illum, qui ita, vel ut alteri jus est, vel is diu usus est, uti vel rescere prohibet, si modo Actor prius de damno infecto satis dederit. *l. inde etiam. 3. §. 11. l. apparet. 5. §. 4. ff. eo. latè Menoch. rem. 3. ret. poss.* Quare & loco tituli longæ possessionis prærogativam seu præscriptionem ostendere sufficit. *d. l. 5. §. si quis. ff. eo. Menoch. rem. 5. n. 101. Treut l. th. 4. lit. h.*

b) Aut ortu, aut consuetudine, aut privilegio. *v. VVesenb. par. cum alleg. de aq. cor. vel æst. n. 1.*

c) Ea tamen sola, quæ (1.) perennis est. *d. l. 1. §. loquitur. §.*
(2.) Duci potest. *§. 6. & præterea. (3.) capite ducitur. §. 7. 8. & 39. h. t.*

d) Quæ sc: quotidie ad usum nostrumq; commodum duci potest. *l. 1. §. cottidiana. 2. 3. 4. & §. 11. h. t. de qua interdicat Prætor. d. l. 1. in pr. h. t.*

e) Quæ æstate tantum ad irrigandos fortè agros ducitur. *d. l. 1. §. 3. 4. & 11. h. t. de qua interdicat. §. 29. & 30. eo.* Nihil tamen in his interdictis refert, siue quis aquam jure ducat, siue se eam jure ducere per errorem putet. *§. 10. & 19. eo.*

f) *d. l. 1. §. 1. & §. 25. 27. ff. eo.*

g) *d. l. 1. §. 29. & §. ait. Prætor. 39. eo.*

h) i. aquar. publicarum receptaculo. *§. hoc inderd. 39. eo.* quamvis & ad rivum quoq; ut alium taceam locum publicum extendatur. *d. l. 1. §. 41. eo.*

i) Sed speciatim ei tantum competit, cui jus aquæductus à Principe est concessum. *d. l. 1. §. 42. h. t. VVes. w. n. 4. in fin. Qua-*
re non modo causam hoc Interdum Præparat; sed & totam con-
troversiam terminat. §. meminisse fin. eo. Et damni infecti cau-
tionem, cum de opere quandoq; faciendo interdicatur, exigit,
de quo ait Prætor. *d. l. 1. §. 38. eo.*

k) Omne aquæductui commune. *t. t. de Riv. ubi in l. 1. d. t.*
explicationem habebis; quare a. h. Interd. dist. ab Inst. de refect.
itineris, quod hic non de jure sed usu quærat, rationem vide-
bis. in l. ult. eo.

l) Quo & comprehenditur pecoris ad aquam adpulsus. *l. 1. §. 2. de Fonte.*

m) Item lacu, puteo, piscina. *d. l. 1. in pr. si rivum tamen a-*
qua habeat; Undè ad Cisternam imbris conceptam hoc Inter-
dictum non pertinet. d. l. 1. §. 4. ib. rat.

n) Quæ est locus cavus, per quem colluvies fluit. *l. 1. §. 4. de*
cloac. ut tubus, fistula, canal. d. l. 1. §. 6.

o) Privatis sc: *d. l. 1. §. 3. reficiendis & purgandis ib. §. 2.* Ejus
a. cum civitatum non parum interfit, ne nempe sordium im-
mundicie & foetore aer corrumpatur, perinde est, siue quis justè,
siue injustè. i. vi, clam vel præcario eam ab Adversario habeat:
l. 1. §. quia a. 7. Hinc & privatam cloacam in publicam im-
mittenti,

mittenti, vel ita, ut in publico exitum habeat facienti Prætor vim fieri vetat. *d. l. i. §. 9. l. 2. h. t. Capoll. h. t. n. 7. & operis novi nunciationem spernere permittit d. l. i. §. 9. §. si quis 13. Damni a. infecti, quod operis vitio factum sit, caveri jubet. d. l. i. in pr.*

XXI.

Ad retinendæ possessionis remedia pertinet etiam constitutio Imperij de PIGNORATIONE, quæ fieri dicitur quando status vel Nobilis Imperij alterius status vel Nobilis subditos, aut eorum bona mobilia ob contentiosam jurisdictionem vel possessionem aliqujus juris, quod eo loci ubi fit pignoratio, prætenditur, capit & pignori accipit, sicq; unus pro alio gravatur, & res unius pro alterius apprehenditur. *a)*

a) De eo vid. Ord. Cam. p. 2. tit. 22. Myns. cent. 3. obs. 19. 20. 21. & plenissimè tractantem hanc materiam Andr. Gail. lib. sing. de pign. Ex hac autem constitutione duplex processus quomodo oritur Mandati sc: & Citationis & quomodo in utroq; procedatur, quæq; circa eum observanda veniant, vid. prolixè præd. Gail. i. obs. 3. & d. lib. sing. pign. obs. 3. vide etiam Christoph. Swannman. pract. obs. cam. 61. 62. cum seqq. & lib. 2. process. cam. c. 18.

XXII.

Recuperandæ possessionis Interdicta (de quibus dispiciendum restat) amissæ rei recipiendæ causa comparata *a)* itidem vel generalia sunt vel specialia. Illorum partes suscipit Interdictum unicum *Quod vi aut clam, b)* Restitutorium *c)* adversus eos qui vi *d)* aut clam *e)* quædam moliantur *f)* in re soli *g)* omnibus quorum interest *h)* intra annum *i)* concessum, *k)* Quod hereditibus quidem; in heredes verò non nisi in quantum ad eos pervenit tribuitur. *l)*

a) §. recuperanda c. 7. de Interd.

b) tot. tit. ff. Quod vi aut clam, ad. VVes. x. eo. interdum vi & clam. ut. in. l. ii. §. 5. eo.

c) 116.

d) 116.

e) l. 1. §. 1. ff. h. t.

h) Quæ quid sit. v. in d. l. 1. §. 5. & seqq. ff. eo. l. quod tute la. 37.
§. 2. de R. J.

e) De clam facere. v. l. 3. §. 7. cum ll. seqq. eo. VVes. w. n. 4. h. t.

f) Parvia. refert, utrum jus habuerint in eo, nec ne; tueri
a. jus suum debent, non injuriam comminisci. d. l. 1. §. 2. utrum
directo an per indirectum d. l. 1. §. sed & §. l. 18. §. 1. l. 20. in pr. eo
utrum per se an per alium. l. 5. §. hæc verba. 8. cum seqq. l. si ego. 6.
l. 13. §. 6. & 7. h. t. Sed quid si tres fuerint ita: A. mandat B. B.
mandat C. Qui opus fecit. Quia A. & C. teneantur non dubi-
tatur: an & B. dnbiæ disquisitionis thema est? In affirman-
tium castris militamus muniti. l. si ego. 6. ff. h. t. nec obst. §. simili-
ter. 2. præc. leg. 5. ubi nudum tantummodo ministerium B. præ-
stat in significando voluntatem mandantis de fac. opere, ubi nec
ipsum fecisse nec mandasse intelligitur. Cum Hillig. cit. Loc. in
not. lit. k.

g) d. l. 1. §. 4. l. 7. §. notavimus. 5. h. t. quo quomodo sc. ipsi
per corruptionem vel vitij adhibitionem manus inferendo. d. l.
7. §. 5. 6. §. 9. & 10. cum ll. seqq. eo. Unde si melior ejus causa fa-
cta sit vel non deterior Interdictum Quod Vi aut clam cessat.
d. l. 7. §. plane 7. l. si immaturam. 18. in pr. 10. Omnis a. res sive
privata, sive publica, sive sacra sive religiosa sit, hoc interdicto
comprehenditur. d. l. viscit 20. §. fin. h. t.

h) Sive domini sint, sive non, possidentes vel possessionem
non habentes. l. is. qui. 11. §. 14. l. 12. 13. §. 2. l. compet. 16. in pr. &
§. si quis 1. h. t.

i) l. semper. 15. §. 3. eo. l. Antæus. 14. in pr. de aq. & aq. pl. are.

k) ad hoc ut reus possidens factum suis impensis restituat,
vel a possessore restitui curet, & id quod interest cum fructibus
refundat; In non facto vero possessor simplicem patientiam præ-
stet. l. 11. §. 4. l. 13. §. 7. l. 15. §. 7. & 12. l. 16. §. 2. l. 21. in fin. ff. h. t.
l. videamus. 38. §. h. interdict. 11. ff. de usur.

l) d. l. 15. §. h. interd. 3. h. t.

XXIII.

Specialia Oriuntur aut ex proposito, aut ex casu
fortuito. Proposito vel conventionis vel commissio-
nis:

nis: Illuc spectat interdictum *de Precario*, a) ei, qui ita concessit b) adversus eum qui possidet, c) in perpetuum d) proditum e) & in heredes transitorium, f) A quo precarium Pontificium distat g)

a) i. quod precibus petenti utendum conceditur, tamdiu, quamdiu is, qui concessit patitur. l. 1. in pr. ff. de prec. Cui. 4. obsi. 7. Inter quod & commodatum v. differentias: apud Vvesenb. par. n. 4. ff. de prec.

b) siue Domino, siue non Domino. l. certè. 6. §. fin. l. 8. in pr. d. vit.

c) l. 4. §. tenetur. 2. l. 22. §. 1. eo. aut dolo malo possidere desiste. l. 2. in pr. l. 8. §. eum quoq. 3. & fin. eo. Hinc & dominum quandoq; propriæ rei intuitu hoc Interdicto teneri certi juris est. l. 6. §. questum est. 4. ff. eo. cuius a. rei possessionem adeptus sit, siue corporis, siue juris. l. 4. in pr. ff. d. t. nihil inter est.

d) d. l. 8. §. 7. h. t.

e) ad rem sc. restituendam. l. 8. §. 4. vel eâ non restituta inesse cum omni causâ præstandum ibi. ubi Dolum & latam culpam duntaxat. Edito a. Interdicto & dolum & culpam omnemq; causam in actionem venire Probatur in subs. §. 6. h. t.

f) Quia rei persecutorium. d. l. 8. §. fin. ff. & l. 2. Cod. eo. In quo tamen heredes ex dolo defuncti, & non ulterius quam ad eos pervenit obligatos esse. ex d. l. 8. §. fin. constat.

g) de eo v. Vves. par. n. 6. h. t.

XXIV.

Huc tendit Interdictum *Unde Vi* a) quod possessori b) ex re immobili c) per vim d) dejecto e) adversus delicientem f) intra annum g) competit h). Sed id, cum alia locupletiora Remedia postmodum sint inventa i) Ex quibus duo principaliora k) in disquisitionem sunt trahenda hodie parum frequentatur. l)

a) à primis Edicti Prætor. verb. §. 6. l. h. t. l. 1. pr. & tot. tit. ff. de Vi & Vi armat. & Cod. Unde Vi.

b) Qualicumq; l. 1. §. 9. 23. & §. 45. h. t. sc. siue civiliter, si

ve

ve Naturaliter possident. d. l. 1. §. 9. s. five autem. 24. & vel per se,
vel per alium. d. l. 1. §. 22. 46. eo. Hinc usu fructuario. l. 3. §. 13.
14. & 17. l. 9. §. 1. l. si de fund. 10. ff. eo. l. 12. in pr. ff. de acq. poss. l.
possessio. 49. eo. Men. d. rem. n. 74. Usuuario. d. l. 1. §. s. item si 16. h. t.
Emphyteutæ, licet fundus ob non solum canonem in Com-
missum incidisset, per rat: elegantem quam tradit. Menoch præall.
rem. 1. rec. n. 79. & seqq. Et deniq; Vasallo contra Dominum
(quod tamen grano salis accipiendum esse rectè monet Rosen-
thal. c. 12. cl. 12. n. 43. Ut sc: Vasallus modestè & sine verborum
atrocitate hoc remedio utatur. Lind. exerc. feud. c. 12. n. 15.) Com-
petit. Dn. Vult. lib. 2. n. 23. suo tamen non alieno nomine. Arg. l. 1.
§. 22. VVesenb. par. n. 11. h. t. Undè nec Colono, Inquilino &c. cum
suo nomine possessionem non habeant. §. 5. l. de Interd. l. 1. §. 9. &
10. ff. de Vi & Vi armat. l. non solum s. quod vulgo. ff. de Usuc. l. officium.
9. ff. de R. V. nisi post possessionem Domini interversam à tertio
spolientur. per. l. colonus. 12. l. cum fundus. 18. ff. de Vi & Vi arm.
Men. n. 66. Lind. th. 42. h. t. hoc interdictum datur. Licet ex
æquitate Judicis contra Dominum spoliantem ijs non iniuste
succurratur. Cran. c. 12. n. 147. Nec Vi, nec clam, nec precario
ab adversario jure antiq. Paul. 5. sent. 6. s. Qui Vi aut clam & ibi Cuiac.
Quam vis hodiè vi, clam vel prec. ab eo possidere Interdicto
nihil obsit. d. s. 6. l. h. t. l. 7. Cod. ad l. Jul. de Vi publ. Exindè est,
quod Prædonem & manifestum spoliatores adversus primo
spoliatum illud convertere posse rectè statuatur. c. in literis.
§. x. de rest. spol. v. Gail. 2. obs. 75. n. 2. & ob. 76. n. 8. & ibi rat. Quam-
vis id, si in continenti, vel in ipso congressu vim passus rem re-
cuperaverit, quia magis possessionem suam eo ipso defendere &
in pristinam causam licitè reverti intelligitur, aliter sese habeat.
l. 3. s. cum igit. 9. ff. h. t. l. qui possessionem. 17. ff. eo. l. 1. s. vim vi 27.
l. 12. s. queri poterit. 1. ff. Quod met. caus. arg. l. 3. ff. de l. & l. Cr.
cl. 147.

c) d. s. 6. h. t. l. 1. §. 3. 6. l. 3. §. pertinet. 15. ff. h. t. Principaliter
sc. Accessoriè namq; & res mobiles hoc interdicto repetuntur.
d. l. 1. in pr. & §. 32. s. quod autem. 33. Sch. ad. d. s. 6. n. 31. Inst. de
Interd. An autem ratione rerum incorporalium interdictum
Undè Vi rectè intentetur non expediti juris est. Affirmant
post

post alios alleg. *Wesenb. par. n. 3. h. t. & novissimè Cran. r. 22. n. 146.* Nos in puncto juris id rectè adferi, ex ratione non infirma, de qua *ov. 9. in discursu*, dubitamus.

d) Non tantum publicam vel armatam, sed etiam privatam five quotidianam. *d. s. 6. l. h. r. l. r. l. 3. ff. l. 4. Cod. & passim. eo.* Propter quam præterea publico L. Juliz iudicio de Vi publ. & privata Rei tenentur. *l. 12. s. 2. in fin. ff. Quod metus caus. l. 1. s. ne quid. 2. ff. l. 4. Cod. h. t. s. 6. l. cod. tot. tit. ff. & Cod. ad l. Iuliam. de Vi publ. & priv. & ex Div. Marci constit. litis dispendio vel æstimatione coercentur. d. s. 6. l. extat. 13. ff. Quod met. caus. l. creditores. 7. ad l. Iul. de Vi priv.* Imò & ob vim armatam pœnam fractæ pacis publ. i. Bannum Imperij patiuntur, de cuius horrendo & miserabili effectu v. constit. pac. pub. *die Sammererisches Ord. p. 2. tit. 9. s. so jemandt vers. sollen des. r.* Item *Reichsabshende zu Augsburg. de Ao. 1548. sub. l. die Pöen der Friedbrecher.* requisita violationis tradit Gail; *1. de PP. c. 7. n. 1. & seqq.*

e) dejectus in genere cæteris paribus is dicitur, qui fundum amittit, possessionemve. *d. l. 1. s. 26. h. t.* Quare ingredi prohibitus, metu turbæ accedentis fugatus, vel quo quomodo non admissus aut detentus dejectus esse censetur. *d. l. 1. s. 24. 29. & s. 47. l. 3. s. 7. & 14. eo. l. non solum. 33. s. si dominus. 2. de Usurp. & usuc.*

f) si possideat, si non. *l. 1. s. ex interd. 42. l. si vi. 15. h. t.* Pro deiciente a. habetur, non modo qui ipse deiecit, sed et si dejectionem vel spoliationem mandaverit aut saltem ratam habuerit. *d. l. 1. s. sed etsi 14. l. 3. s. cum procurator. 10. eo cum ad sedem. 15. x. de rest. spoliat.*

g) Utilem sc: idq; indistinctè. *d. l. 1. in pr. ff. l. Vi pulsof. 2. Cod. h. t.* Post annum vero de eo, quod ad eum, qui videjecit, pervenerit. *d. l. 1. l. 3. s. 12. eo. l. communi 7. s. Julian. 5. ff. communi divid. qua ratione & heredes tenentur. d. l. 2. l. 1. s. fin. l. 3. s. heres 18. l. si plures. 9. in pr. ff. h. t. l. sicuti. 38. de R. I. Heredibus a. & cæteris successoribus non denegatur. d. l. 1. s. 45.*

h) ad hoc ut possessio restituatur, cum omni causâ, quam habuisset spoliatus, si dejectus non fuisset. *d. l. 1. s. non solum. 41. ff. h. r. l. 4. Cod. unde Vi.* Undè fructus. *l. 1. s. & ex die. 40. eo. l. videamus, 38. s. in fav. 4. de usur. l. in condemnatione. 173. s. 1. de R. I. non tan-*

E

tum

tum percepti, sed etiam percipiendi d. l. 4. Cod. Unde Vi. l. finis. 62. §. fin. de R. V. Accessiones. arg. l. ancillarum. 27. de pet. her. Res amissa. d. l. 1. §. 33. & §. rectiss. 34. l. merito. 19. h. t. & aliud qualitercunq; veniens interesse. d. l. 1. §. 31. 41. l. 6. l. 15. h. t. c. gravis 11. x. de rest. spol. quæ omnia per jusjurandum in litem sunt æstimanda. text. expres. l. si quand. 9. Cod. Unde Vi. refunduntur. Processum in tali satisfactione usitatum. Continet. l. qui restituere. 68. ff. de R. V. Idq; adeo procedit; ut Invasor. non libere-
tur, si res occupata eodem modo apud Actorem perijisset, quo perijt apud ipsum sed onus in ijs restituendis nihilominus ei im-
positum esse constat. ex d. l. 19. ff. h. t.

i) De quibus remissivè v. VVes. w. n. 13. h. t. Men. tr. de rec. poss. & notatu digna apud Oldend. class. 2. act. 19.

k) l. si quis in tantam. Cod. unde Vi. & c. redintegranda. §. q. 1.

l) VVes. d. loc. cum alijs ibi allegatis.

XXV.

Ex casu fortuito, prodit Interdictum de glande le-
genda. Fructuum a) ex unius in alterius agrum b) ca-
dentium tertio adhuc die c) recipiendorum causa ad-
inventum. d)

a) qui glandis nomine continentur. l. un. h. t. l. 236. §. 1. de V. S.

b) quem licet invito Domino ingredi regulariter non li-
ceat. l. injuriarum. 13. §. fin. ff. de injur. quærendæ tamen suæ rei
causa licet. l. 5. §. 3. l. Iulianus. 9. §. glands. 1. l. thes. 15. ad
exhib.

c) Qui, quia fructus in terram prolapsi facile putrescunt,
Domino sufficere visus est. VVes. par. n. 2. h. t.

d) Jure suorum fructus possessori fundi in quem pendunt,
aut cadunt relinquuntur. Wes. d. l. n. 3. quod apud Nos & ubiq;
ferè observari videtur, ideo hoc interdictum parvum habet
usum.

XXVI.

XXVI.

His ita pævisis; Duo jam ante memorata succedunt adversus vim illatam Remedia, Primum ex L. si quis in tantam Cod. Unde Vi. Quod est Civile a) possessionis & proprietatis causam simul continens b) qua non solum Invasor c) rei alienæ d) post restitutionem etiam æstimationem rei e) dare vim passo f) compellitur; Verum etiam Dominus rem suam spoliato reddere cogitur & ejus dominium planè amittit. g)

a) Hinc in praxi id frequentissimum esse, & statutis etiam passim explicari auth. est Men. rem. rec. 9. n. 8. Et in Camera Spirensi ex illa lege actum fuisse Raphaelem Seilerum testem in medium producit. Dn. Lind. th. 35. l. b. licet a. de ejus praxi ingens inter Dd. sit controversia; dum alij minus eam esse in judicijs receptam; Quidam consuetudine abrogatam affirmant: ij itamen omnes quibus rationibus & autoritatibus Ictorum præcipuè istius Men. d. r. 9. n. 7. & 8. refutentur præd. v. Lind. p. m. Practicum Excellentiss. cit. loc.

b) hinc summarie in eo non proceditur. Cran. n. 161. c. 13. h. rem.

c) Licet (1) minor sit, ex eleganti illa ratione & distinctione alienationis à Minore sc. & Lege quam adhibet hic Cran. n. 159. Quod etsi is rem suam alienare prohibeatur. l. 1. ff. de reb. cor. & ex hac constitutione, qui rem invasit, dominium suæ rei amittat vel alienet; tamen post admissum delictum non ipse Minor, sed lex alienet, in quam sententiam adfert. l. 1. ff. de aut. tutor. cum Donell. hic. n. 13. per l. 1. ff. fundo dot. l. alienat. 13. ff. famil. hercisc. similem fermè distinctionem alienationis voluntariæ & necessariæ faciente. (2) Pubertati proximus, quia doli capax est. s. pen l. de O. quæ ex D. N. adde l. auxilium. 37. ff. de minor. Farin. tr. de furt. quæst. 175. n. 93. & seqq. Men. r. 9. n. 35. & seqq.

seqq. ubi plures citat & plenissime distinguit. (3) Prodigus. *arg.* l. 3. *de in integr. rest.* (4) Mulier, cum in poenalibus non sit disparatio maris & foeminae. *Dn. Gød. ad l. 1. do V. S. n. 53. nec delictis juriferror, si quid in faciendo deliquerit, non negligendo, patrocinarī debet. arg. l. 9. in pr. ff. de jur. fact. ig.* (5) Miles & Rusticus. *Men. d. r. 9. n. 24. & seqq.* (6) Universitas. *late Far. per alleg. conf. 169. n. 18.* (7) Num etiam detur sontra Invasorem restitu-entem rem antequam conveniatur, elegans sed dubia disquisitionis thema est. *affirm. v. cr. præ. loc. aliter sentientem. Men. n. 15. cuius sententia & nobis verior & æquior. videtur, cum Dominus rem acceptat sine protestatione, per ea quæ tradit lason. in l. 2. n. 124. Cod. de jur. Emphijt. accedit etiam illud, quod moræ purgatio, ubi res ad primum suum statum & esse reponi potest, in poenalibus concedatur. secund. Dd. Bl. in c. 1. col. 2. quætempor. mil. de Usib. Feud. quem seq. Boer. quæst. 211. n. 22. quæst. 309. n. 6. Alex. conf. 74. in fin l. 1.* Contra Dominum verò Vasallo quomodo competat, textum in medium producimus expressum. 2. *Faud. 22. ut temperamentum adsit medio concludendi in petitione oblata v. supr. th. 24. l. 6.*

d) immobilis *Men. n. 265. Treurl. 9. 5. l. a*) propter textum in lege prima. §. *illud. utiq. ff. de Vi & Vi armat. l. 20. §. 4. Quod vi aut clam.*

e) Ita sialix probationes deficient, per quas rerum ablatarum æstimatio fieri posset, spoliatorum juramentum Judicis taxatione præcedente admittatur. l. *si quando. 9. Cod. Unde Vi. Mins. 4. obs. 12.*

f) Omnia namq; ex hac speciali d. l. 7. constitutione locum habent, quæ in interdcto Unde Vi generali obtinent; maxime cum Impp: hâc lege vim gravius punire voluerint, nec earum personarum respectu, quibus Interdictum competere dicebatur jus novum & diversum hac constitutione introductum sit. Ipsis itaq; quibus datum est illud, & hoc quoq; competit.

g) præ-

g) praxin v. apud. Men. n. 313. & seqq. Notat etiam hic *Cran.* n. 164. cum Vult. I. R. p. 560. & alias juris civilis actiones possessorias esse, ut duo illa remedia contra creditores violentos. 1) l. 7. ff. ad l. Jul. de vi priv. alt. ex l. 6. Cod. Unde Vi. proprietatis causam admixtam habens. 2) ex l. fin. Cod. Unde Vi. per quam absentium spoliatorum ratio habetur. 3) l. 1. & 2. Cod. si per vim colono & servo competens. 4) pro re, quam in curia vel errore amissus recuperanda prodita sunt rem. 1) ex l. 3. Cod. Unde Vi. 2) ex l. fin. Cod. de Prer. pign. 5.) celeri nonnunquam reformatione, si fugæ vitio Coloni, quos bona fide possidemus ad alios transeant, opus est. l. 14. Cod. de agr. & cens.

XXVII.

Alterum recuperandæ possessionis remedium est ex jure Canonico videlicet *c. redintegranda. 3. caus. 3. q. 1. a)* de omni re sine mobili sive immobili *b)* clerico sive laico, sive Domino sive non Domino *c)* competens, qui sine iustâ causa possessione cecidit, adversus quemvis scientem vel ignorantem sive bona fide & cum titulo sive cum vitio & mala fide pervenientem. *d)*

a) Et est iudicii possessorij non petitorij. Men. rem. 15. n. 2. & seqq. cæteris omnibus suâ naturâ pinguius. Men. d. rem. n. 5. Cran. hic. c. 14. n. 167.

b) sive res sunt sacræ, sive profanæ. Men. n. 22. Unde & pro rebus xenodochiorum sive hospitalium dantur. Socin. l. rem. quæ nob. n. 5. ff. de Acq. poss. Men. cit. loc.

c) adeoq; Malæfidei possessori. per *c. in litteris. in fin. de rest. spol.* Spoliatus n. ante omnia est restituendus, nec antequam restituatur, primi spoliij ratio ineunda. *c. ult. de ord. cogn. ubi cæte omnes.* Itemq; cessionario ex comm. Dd. sent. quos refert & sequitur. Men. n. 59. & seqq. per text. l. quod si. t. 6. §. Julian.

F. 3.

4. f.

ff. de hered. pet. Non autem commodatario aut Depositorio.
arg. l. 9. ff. de R. V. l. rei commodatæ. §. ff. commod. l. licet. 17. §. 1. ff.
depositi. Cran. d. loc. nec Actori factio proprio aut culpâ sua pos-
sessionem amittenti. v. Men. n. 95. & ibi alleg. in qui-
bus tamen hoc fallat v. Cran. hic Men. cit. rem.

d) Adeoq; singularem successorem; de qua quæstione dif-
ficili in utramq; partem disputantem ac tandem cum Br. con-
trarium concludentem v. Menoch. d. rem. 15. à n. 80. usq; ad n. 94.
cum quo facit Gail. 2. obs. 75. quid verò statuat Myns. v. cent. 3.
obs. 85. cuius sententiæ & Nos propter textum ad stipulamur.
tractat etiam hanc q. Bern. Grav. 2. concl. 67. cons. 1. ubi auth. con-
ciliare adnititur. Datur etiam & aliud quoddam juris canonici
remedium ex c. sepè. 15. de rest. spol. quod quidem pluribus
persequi, ut & alia, quæ restarent, temporis non patitur an-
gusta, nec instituti mei ratio. Hæc igitur delibasse suffi-
ciat.

COROLLARIA.

I.

*Petitorium cum retinenda possessorio numun-
quam rectè cumulatur.*

II.

*Instituto in legitima sine onere, ex legis dispo-
sitione debita, num detur Interdictum Quorum
honor.?* A.

III.

*Duobus de fundo abusi vè institutis, si alter pos-
sessionem nactus fuerit, an huic detur Interdictum
Uti possidetis, si alter etiam ingredi velit?* A.

IV.

*Contra remedium l. si quis in tantam. Cod.
Unde*

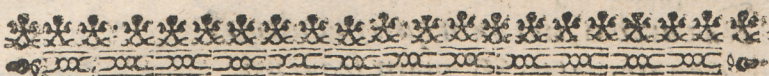
Unde Vi exceptio Domini, si in Continenti
obferatur, Num ejus probatio locum habeat? N.

V.

Bonorum cessione factâ cum Actio inanis esse
experit, Non competentia, quæ juris, sed Debito-
rum impotentia, quæ facti est adscribitur,

Maxima nunc soli Domino

fit gloria CHRISTO.

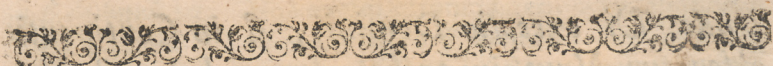
HEPTASTICHON.

TAncki delitium Musarum, cum video te,
Ingredi iter patrium, & vestigia pressa Parenti
Magno animo premere ad præcella cacumina juris:
Gaudeo. Maeste animo & virtute, per ardua perge.
Scandere: contortos ut legum solvere nodos.
Discas, inq; foro insontum defendere causas,
Astrææ Dicæq; vigil mysta atq; sacerdos.

Ornatissimo Doctissimo q; Juvenci Dn. PETRO
TANCKIO VVismariensi, paternæ virtutis Emulo
gratulabundus accinebam.

Johannes Assverus, Ampsin-
gius Transfulanus, Med. D. Pro-
fessor, Faraltatis Medicæ Senior, &
Poliater.

Qui

Qui vastum Themidos pererrat aquor
Nauceros alius sibi Ulpianum
Sublimem-ve petat Papinianum:
Tu patrem meritis & arte clarum
Gressu consequeris, ducesq; celsis
Agnatos pede non morante in oris.
Ergò quos alij metunt honores
Qui sumunt seculi vetustioris
Navarchas, tibi num quis inuidebit?
Agnatos patris & viam sequenti.

Præstantiss. Dn. Respondenti
amico ac fautori è paucis primo,
intimæ admissionis sinceriorisq;
adfectus E. L. Mq. f.

Martinus Böckelius,
Juris Stud.

g) praxin v. apud. Men. n. 313. & seqq.
 n. 164. cum Vult. I R. p. 560. & alias juris
 foras esse, ut duo illa remedia contra
 (x) l. 7. ff. ad l. Jul. de vi priv. alt. ex l. 6. O
 tatis causam admixtam habens. 2) ex l.
 quam absentium spoliatorum ratio habet
 si per vim colono & servo competens. 4)
 vel errore amissum recuperanda prodita
 Cod. Unde Vi. 2) ex l. fin. Cod. de Prer. pign
 quam reformatione, si fugæ vitio Col
 possidemus ad alios transeant, opus. et
 & cens.

XXVII.

Alterum recuperandæ possessi
 ex jure Canonico videlicet c. redin
 q. 1. a) de omni re sine mobili sive
 rico sive laico, sive Domino sive
 competens, qui sine iustâ causa p
 adversus quemvis scientem vel
 bona fide & cum titulo sive cum vit
 venientem. d)

a) Et est iudicii possessorij non petitor
 seqq. cæteris omnibus suâ naturâ pingu
 Cran. hic. c. 14. n. 167.

b) sive res sunt sacræ, sive profanæ.
 pro rebus xenodochiorum sive hospitaliu
 quæ nob. n. 5. ff. de Acq. poss. Men. cit. loc.

c) adeoq; Malafidei possessori. per c. i
 spol. Spoliatus n. ante omnia est restitu
 restitatur, primi spolij ratio ineunda.
 Cæteræ omnes. Itemq; cessionario ex com
 fert & sequitur. Men. n. 59. & seqq. per text.

F. 3.

the scale towards document

